



**TUDOR
POPESCU**

Șarpele monetar

*Personajele
(în ordinea
cuvîntului)*

**TUDOR
GABI
SEVER
RETA
GELA
RADU
MIREL
LOLA
RELY
DORU
BOBI**

PARTEA I

Un autobuz turistic, foarte mare, care acoperă toată lăţimea scenei, cu însemnele oficiului de turism pe el : O.N.T. În spatele autobuzului, micuţa cabină a toaletelor, la care se poate trage o perdea, cînd e folosită.

Peretele dinspre sală al autobuzului lipseşte, se văd banchetele şi plasele pentru bagaje de deasupra lor, pe care vor fi puse valize, sacose etc. Spectatorul are în faţă şirul lung al banchetelor — multe vor rămîne goale.

Peretele dinspre interiorul scenei există. Pe acea parte sînt şi uşile autobuzului ; una în faţă, alta în spate. Prin dreptul ferestrelor, vor trece, din cînd în cînd (în special cînd tac cel din autobuz), un bloc de 10—12 etaje, un stîlp înalt de telegraf sau de curent electric şi un copac — mereu aceleaşi. Aceste trei elemente vor marca-spaţiul şi mişcarea.

Încă înainte de ridicarea cortinel, se aude rumoarea urcatului în autobuz. Se desprind mici replici : „Valiza intră aici !”, „E prea mare ! O să cadă !”, „Piciorul ! Mi-ai pus ranița pe picior !”, „Ce ai în valiza asta ? Pietre de moară ?” „Ce te privește ?”.

Cortina se ridică. Pe ușa din spate se grăbesc să se urce viitorii călători : Doru, Rely, Mirel, Lola, Reta, Gela, Bobi, Sever. Toți cu valize, pachete, poșete etc. Radu stă lângă volan și privește imbulzeala, zimbând. Gabi se fărdează, privindu-se în oglinda retrovizoare. Întrerupe fardatul și vine, pe la mijlocul autobuzului, și încearcă să deschidă un geam. Azvirlit ca de o mină nevăzută, gata să cadă, Tudor se trezește pe bancheta de lângă Gabi. Neștiind ce să facă, o salută, iar ea izbucnește în ris. Tudor începe și el să ridă, și se prezintă. Printre tufriști, e de remarcat Doru, pe care aproape că-l uncă Rely. Merge țepăn fără să indoale picioarele, ca un Golem sau ca Frankenstein.

TUDOR : Tudor ! Tudor Ionescu !

GABI : Aha !

TUDOR : Aha, ce ? Mă cunoașteți ?

GABI : De unde să vă cunosc ?

TUDOR : Mi s-a părut că numele meu vă spune ceva.

GABI : Dacă v-ar fi chemat Napoleon Bonaparte, poate mi-ar fi spus.

TUDOR : M-a indus în eroare acel „aha” !

GABI : Aha ! Adică, aha ! și pe tine te cheamă Ionescu ? Pe toți bărbații, cînd îi cunoști în împrejurări de acest fel, îi cheamă Ionescu, Popescu, Vasilescu ! Dar mai ales Ionescu.

SEVER (tip de fost militar, viguros, a ajuns lângă ei și îl ia repede pe Tudor) : Aici stau eu.

TUDOR (sincer mirat) : Sînt numerotate ?

SEVER : Nu. (Cu ton categoric, imposibil de contrazis.) Aici m-așez eu ! Îmi place să stau la jumătatea autobuzului ! Treci acolo !

(Îi arată lui Tudor bancheta din față. Fără nici un cuvînt, Tudor se ridică și se conformează, spre nemulțumirea ei.)

GABI : Da' cine ești dumneata, de-ți alegi locul ?

SEVER (scurt, așezîndu-și bagajele) : Sînt ! Mai vrei ceva ?

GABI (îi face semn lui Tudor) : Spune-i ceva ! (Tudor îi face semn cu capul că nu.) De ce-l lași să te jignească ?

TUDOR (șoptit) : Vorbește mai încet ! Vrei să te-audă ?

GABI (tare) : Crezi că mi-e frică ? Spune-i ceva !

TUDOR (tot șoptit) : Lasă-l în pace ! N-o să mă bat cu el. Un tip ca ăsta...

GABI : Pentru că găsește fraieri ! (Sever se face că nu aude ce vorbesc cei doi.) Să-mi fi spus mie așa !...

TUDOR : Dumneata ești femeie !

GABI : Cu atît mai mult ! Dacă îndrăznește !

SEVER (privind-o fix) : Gura ! (Îi dă un pachet.) Ține ăsta, pînă așez valiza !

(Toată vitejia lui Gabi s-a topit. Stă cuminte cu pachetul în brațe. Tudor începe să ridă și se întoarce cu spatele la ei.)

GABI (cu pachetul în brațe) : Dumneata nu știi să vorbești frumos ?

SEVER (îi ia pachetul) : Mulțumesc !

(Gabi plăcă, furișă, la locul ei, și începe iar să se fărdeze, în oglinda retrovizoare. Reta, femeie între două vîrstă, dar mai mult tînără, văduvă disponibilă, îmbrăcată în negru — doliu —, se așază lângă Tudor.)

RETA (aferată) : Vreau să uit, să uit, să uit ! Las totul în urma mea și nu-mi mai amintesc nimic ! Altfel, intru în balamuc ! Dumneata ?

TUDOR : Eu abia am ieșit de-acolo !

RETA (nu i-a plăcut vestea) : Și vrei să uiți ceva ?

TUDOR : Eu, dimpotrivă, vreau să-mi amintesc. Am suferit o amnezie. Doctorul mi-a spus : „Fă o călătorie, pe unde ai mai fost, poate îți revii”.

RETA : Ce să-ți amintești ?

TUDOR : Zice că aș avea cinci copii de la trei neveste ! Le-am uitat pe toate ! Poate dumneata ești una dintre ele ! Nu cumva porți doliu după mine ? (Gabi ride pe înfundate.) Parcă ne-am mai văzut.

RETA (îl privește ciudat) : Cred că ți-au dat drumul prea devreme de „acolo” ! (Face semn că de la balamuc.) Roagă-i să te mai țină.

TUDOR : Asta am încercat și eu să-i conving. (O privește în ochi.) Mi-au spus că una dintre neveste are părul castaniu, ochii albaștri, nasul drept, corpulentă... (O descrie, evident, pe Reta.) Și, pe deasupra, îi place să se poarte în negru, culoarea care o avantajează.

(Reta se ridică, fără nici un cuvînt, și își cheamă prietena, spre spatele mașinii.)

RETA : Gela ! Stăm aici ! Tu aici, eu aici ! (Pe rîndul opus celui pe care s-au așezat Tudor și Sever.) Pune-ți sacoașă sus !

GELA (lîngă ea, arătîndu-l pe Tudor) : Cine-i ăla ?

RETA : Un nebun.

GELA : Nebun, da' singur !

RETA : Singur, da' căutat de trei neveste !
 GELA : Dă-l dracului ! Arată ca un mitocan !
 RADU (lui Gabi) : Termină și tu cu fardatul !
 GABI Mai am un ochi !
 RADU Așază-i ! Fă puțină ordine !
 GABI : Pină la urmă, se-așază ei ! După preferințe.
 RADU (privind cam dezamăgit) : În cursa asta, cred că-ți fac iar ochi dulci !
 GABI Nimic interesant ?
 RADU Două desperate, cam coapte !
 Astea, când pun mîna pe-un bărbat, îl sufocă !
 GABI (privind prin oglindă) : Îndoiha nu-i rea. Poți s-o preferi în locul meu !
 RADU : Dacă-mi propui... Nu mă îndoiesc de sinceritatea ta.

(Între timp, Mirel — 55 de ani — și Lola — 35 de ani — s-au așezat în fața lui Tudor și își deretică lucrurile. Bobi, un tip în vîrstă, dar încă bărbat, se așază pe o banchetă, o probează, săltîndu-se pe ea de cîteva ori, caută cu privirea alt loc, se așază pe altă banchetă, repetă jocul. Pînă acum, în paralel cu tot ce s-a întîmplat, el s-a îndeletnicit cu descoperirea locului ideal. Se va opri pe rîndul celor două femei, mai spre spatele autobuzului.)

GABI (privindu-l prin oglindă pe Bobi, care saltă pe banchetă) : Ala care sare așa, ce face ? Ouă ?

RADU Își face cuib. Vrea să clocească.

GABI Pină la întoarcere, scoate pui.

MIREL (se întoarce spre Tudor și îi măturisește cu candoare) : Îmi permiteți să mă prezint ? Mirel State. Soția mea, Lola. Călătorim pentru prima dată dincolo de graniță. Sîntem emoționați. (O arată pe Lola.) Împreună n-am putut pleca, din diferite motive, așa că... Dumneavoastră ?

TUDOR (cu prietenie) : Eu am călătorit. Chiar mult. Sînt singur...

MIREL : Ați călătorit ? Extraordinar ! (Către Lola.) Dinsul a călătorit foarte mult ! O să ne împrietenim ! Sînteți om de știință ?

TUDOR : Nu.

MIREL : Eu, da. Inginer. Cercetător ! (Rîde.) Tip de bibliotecă. Soția mea îmi zice șoarece de bibliotecă.

LOLA (lui Tudor) : Dacă citește douăzeci de ore pe zi ! Trag de el aproape un an, pînă îl scot la un film. Zice că să mă uit la televizor. La televizor...

RELY (îi face vînt, cu un evantai cam mare, lui Doru, care stă răstignit pe

banchetă cu apele curgînd pe el) : Altă dată nu ți-a fost rău ! Ți-e rău ?
 DORU E prea cald.
 RELY Cald ! Cald ! a fost întotdeauna.
 DORU : Ești lacomă !
 RELY (privește în jur) : Iar începi ?
 DORU : Ești în stare să mă bagi în mînt !
 RELY (lui Tudor) : Deschideți mai mult geamu' ăla ! Să se facă puțin curent ! (Îi face vînt.) E mai bine ?
 DORU (gîfînd) : De mult timp mi-am dat seama că vrei să mă termini ! În călătoria asta, reușești !
 RELY (o dă pe glumă) : Dacă reușesc, bravo mie !
 DORU Cu ultimul cuvînt, o să te demasc !
 RELY : S-ajungem pînă la el ! Dacă nu taci, o să-ți fie mai rău ! Vorbești prostii și te enervezi.

(Un timp, tac toți. Rely îi face vînt lui Doru, sub privirile lui Mirel și ale Lolei.)

RETA (făcînd calcule) : Crezi că ne scoatem cheltuielile ?

GELA : Depinde cum plasăm coniacu'. Și dacă găsim inele. Am auzit că le-au pus numai la shop !

RETA Tot ce-i de aur ?

GELA Tot !

RETA Dacă nu găsim inele, luăm aparate de fotografiat. Și filme de 16 mm color !

GELA Cui le vindem ?

RETA Am eu amatori ! (Îi arată hîrtia pe care a calculat.) Dacă vindem iile la nemți, luăm treizeci de umbrele automate. Dăm umbrelele automate pe zece aparate foto și aparatu' cu trei mii, la Consignația !

GELA : Mai bine dăm coniacu' pe umbrele, iile pe sutiene-lux, pe care le plasăm la Budapesta, de unde luăm ciorapi-pantaloni, pe care-i dăm cu preț dublu la Varșovia, de unde luăm la jumătate de preț pardesiuri de postăvior, croite cu gust, pe care le plasăm cu preț triplu și luăm trei aparate de fotografiat...

RETA Stai să calculăm așa...

GELA Calculăm degeaba ! Dacă nu-l descoperim pe „ăla“, să ne dăm pe lingă el, nu facem nimic.

RETA : Să-i luăm pe rînd. Care are figură de „înger păzitor“ ?

GELA Dacă ne plasăm pe lingă el, scăpăm cu toate !

(Reta și Gela se cufundă în calcule. Sever își trece niște pachete dintr-o valiză în alta.)

MIREL (*reia convorbirea cu Tudor*): Eu mă simt bine numai în bibliotecă. Din cauza asta, am multe neajunsuri, în viața de fiecare zi. De exemplu, o să observați că tot ce spun este un citat.

LOLA A citit prea mult! Nu mai poate spune nimic de la el. Când era tânăr, și declarațiile de dragoste semănau cu cele din cărți.

MIREL: Așa e! Dacă o să vă spun ceva interesant, să nu-mi ziceți: „Asta am citit-o la cutare!” Eu recunosc, de la început, că aproape tot ce spun, nu-mi aparține. Cultura m-a nenorocit! Când vorbesc, de fapt citez din Murphy, din Puder, din Watson, din Ginsberg, din O'Brien, din Cole. Uneori nu-mi dau seama, altele nu-mi vine să citez tot timpul autorul. Mă tem să nu par pedant! Dumneavoastră?

TUDOR: Eu nu citez din nimeni, pentru că n-am citit pe nimeni! E un mare avantaj să nu știi nimic.

MIREL (*se amuză*): Lola! E un om foarte simpatic! De ce nu vrei să știi nimic?

TUDOR Pentru că, neștiind nimic, nu greșesc niciodată!

MIREL: Eroare! „Greșelile sînt mai perspicace decît noi!” Cine a spus asta?

TUDOR: Acum, dumneavoastră! Cît timp vom fi împreună, vă rog să nu vă amintiți niciodată autorul din care citați! Nu vreau să-mi încarc memoria. Dacă ai multe în cap, le încurci, greșești, și trebuie să corectezi.

MIREL (*ride*): „Dacă descoperim o greșală și o corectăm, ne dăm seama că, înainte, a fost corect”.

(*Rid amîndoi. Între timp, aranjatul s-a terminat. Sînt așezați astfel: pe rîndul dinspre sală, Mirel și Lola, pe aceeași banchetă, în spatele lor, Tudor, urmează o banchetă sau două libere, apoi Sever. Pe rîndul dinspre interiorul scenei sînt: Gabi, peste două banchete, Doru cu Rely, apoi, la rînd, singuri pe cîte o banchetă, din cauza bagajelor și a hainelor, Retă, Gela și Bobi.*)

RADU (*lui Gabi*): Hai să-i dăm drumul! Intră pe fir!

GABI (*ia microfonul*): Stimați călători! Peste cîteva momente, pornim într-o călătorie pe care o dorim cît mai frumoașă. Vom vizita orașe interesante, muzeu, locuri culturale! Pe parcurs, eu, în calitate de ghid, și colegul meu, care are o mare experiență, vom fi alături de dumneavoastră. Ori de cîte ori veți avea nevoie de un sfat, sau de orice altceva, vă rugăm să ne adresați rugămintea dumneavoastră. Ne

vom strădui s-o satisfacem! Și acum: călătorie plăcută!

TOȚI: Mulțumim! O să fie minunat!

MIREL (*naiv*): Da' de ce sîntem așa puțini? Mi s-a spus că nu mai sînt locuri!

RADU (*zîmbește*): Unii au întîrziat, alții s-au răzgîndit! De ce vă faceți griji pentru alții? Aștia sîntem, aștia călătorim!

(*Se așază la volan, pornește autobuzul. Încep să treacă elementele de decor. Un timp, tac toți, emoționați.*)

DORU (*o oprește pe Rely să-i mai facă vînt — s-a mai răcorit — și i-l arată pe Sever*): Ce părere ai despre ăla?

RELY (*se întoarce discret, îl studiază*): Nu cred să fie el.

DORU Sînt convins că a fost militar!

RELY: O fi fost.

DORU: Da! la ce armă?! Și, dacă o mai fi? E posibil să fie „ăla”!

RELY Prea se vede că a fost militar. „Ăla” trebuie să fie unu' obișnuit. Nu ți-l aduci aminte pe „ăla” de rîndu' trecut? Jurai că e funcționar la bancă! Doar în ochi, cîteodată, se vedea că-i detectiv. Mai curînd e ăla! (*Îl arată pe Bobi.*) Vrea să pară indiferent. (*Bobi vrea să pară, într-adevăr, indiferent, fredonează o melodie oarecare.*) Cîntă... Pare cel mai nevinovat!

DORU: Nu cred. M-aș duce lingă el...

(*Vrea să se scoale, să se așeze lingă Bobi, dar acesta, parcă ghicindu-i gîndul, se ridică brusc și se duce în cabina W.C.-ului. Îl vedem în cabină, cum își descâlță un pantof și pune înăuntru niște bani, pe care i-a scos din buzunar. Încalță pantoful, trage apa, iese șchiopătînd ușor, cu același aer distrat.*)

RELY: A tras apa?

DORU Îhi! N-a fost pretext!

(*Mirel se adresează lui Doru, făcîndu-l să tresară, speriat.*)

MIREL (*numai zîmbet*): Dumneavoastră ați mai călătorit? Îmi permiteți? Mirel State! Soția mea. Ați mai călătorit în străinătate?

DORU (*circumspect*): Am mai fost.

RADU (*care a auzit*): Numai cu mine a mai fost de vreo cinci ori!

DORU: Ești sigur? Poate că ne confundăm.

RADU Eu recunosc ușor oamenii!

MIREL: „Dacă ceva pare ușor, este greu. Dacă pare greu, este imposibil!”

RADU Poate!

MIREL: Sigur! Ai auzit de Stockmayer?

RADU Nu.

MIREL: Asta-i teorema lui.

GABI (*intervine, la microfon*): Stimați călători, am și parcurs o bună bucuria

de drum. Ne apropiem de graniță. Călătoria noastră a început bine.

MIREL (nu-și dă seama că vorbele lui nu au un ecou favorabil): „Ceea ce începe bine, se va termina prost. Ceea ce începe prost, se va termina și mai prost!”

(Toți tac. Mirel se întoarce, întrebător, spre soția lui.)

LOLA Tu, pină nu faci o gafă, nu poți.

MIREL Asta-i legea lui Puder!

LOLA Pe cine interesează acum legea lui Puder? Mai faci și prevestiri de cioclu! Caută ceva mai optimist. Mai vesel.

MIREL Mai vesel? (Tare, tuturor, mîndru de gluma lui științifică.) Vă spun legea lui Johnson și Laird: „Durerea de măsele începe simbată seara”. (Rid Tudor și Gabi, dîndu-i curaj.) „Probabilitatea ca o felie de plăcintă cu unt să cadă cu untul în jos este direct proporțională cu valoarea covorului pe care cade!” (Se amuză copios. Tudor și Gabi rid și ei.) Deducția lui Jennings!

LOLA (enervată) Termină cu legile tale!

RETA (șoptit, Gelei): Ai aranjat alea?

GELEA Încă nu.

RETA E timpul!

RADU (cîntă, foarte tare, cunoscuta melodie „Opriți timpul!”):

Opriți timpul,

Clipa asta minunată...

LOLA : Ce glas frumos aveți! Ați concurat la „Steaua fără nume”?

RADU Eu sînt o stea cu nume! (Bine dispus, dă un mic recital de cultură de specialitate.) Cu un nume precis. Așa cum au toate un nume pe lumea asta! (Tuturor.) Stimăți călători! Priviți prin ce decor minunat trecem! Lanuri întinse de Solanum tuberosum și Zea mais! Ultimul face parte din familia gramineelor. Pe marginea șoselei, covor de Trifolium și Taraxacum officinale! A apărut și gingașa Cheiranthus cheiri. Și minuscula Capsella bursa pastoris, sau traista-ciobanului, pre numele său popular.

LOLA (entuziasată): Dumneavoastră sînteți un adevărat botanist! Aveți hobby-ul ăsta?

RADU : Nu hobby, doamnă! Profesie. Sînt profesor de științe naturale.

LOLA (întristată): Vai! Prin ce împrejurare nefericită ai ajuns șofer?

RADU (mîndru): Prin foarte multe pile, doamnă! Credeți că un post de șofer la O.N.T. se obține ușor? Trebuie să ai relații.

LOLA : Pile?! (Lui Mirel.) Adică, dînsul a dorit să ajungă șofer?

MIREL (lui Radu): E mai convenabil aici?

RADU Te cred! Călătorești, cunoști lumea...

MIREL Îmi inchipui că ai și o leafă mai bună.

LOLA Mirel! Tu ești rupt de realitate.

MIREL Așa e. Și nici nu-l ia cine vrea în târbacă.

RADU (o arată pe Gabi): Colega mea o să rămînă în învățămînt.

LOLA (lui Gabi): Sînteți în învățămînt? Profesoară?

GABI De limba engleză. Vara lucrez ca translator și ghid, la O.N.T. Mai rămîn în învățămînt pînă-mi găsesc ceva mai bun...

(Între timp, Gela s-a strecurat, cu o sacoșă mare, în cabina W.C.-ului. Doru și Rely n-au scăpat-o din ochi.)

RELY Ai văzut-o pe-ai? Aia care-a intrat la W.C.

DORU Cred că s-a dus și ea, ca omu'.

RELY Cu sacoșă, cit un sac, după ea?

DORU Ce poate să aibă?

RELY Ce nu te-astepti.

DORU Poate are sacoșe de plastic. Îi cerem citeva.

(Gela se așază pe scaunul W.C.-ului, își scoate bluza, apoi trage din sacoșă, într-adevăr mare, foarte multe sutiene, pe care începe să le îmbrace, unul peste altul. La al zecelea, are un piept enorm. Își îmbracă bluza, care abia o mai încapă, și reapare în autobuz, fumînd.)

RELY : N-a tras apa! Precis a aranjat ceva.

DORU : O întrebă de sacoșe de plastic?

RELY (cu reproș): Pentru că n-al fost tu în stare să cauți! Ți-am spus de-atîtea ori să te-ngrijești de sacoșe de plastic!

DORU : Dacă n-am găsit...

RELY : Astea se caută din timp. Cu douăzeci de sacoșe, luam un aspirator, pe care-l vindeam cu opt sute!

DORU (cu degetul la buze): Ssssst! Ești lacom!

GELEA (s-a așezat lingă Reta, îi arată sîinii): Se vede?

RETA : O să li se scurgă ochii bărbaților! (Rid amîndouă.) Rușilor le plac... (Arată că le plac femeile cu sîinii mari.) Poate dai de-un vameș mai îndrăzneț, și-o încerca să te ciupească. (Rid.)

GELEA : Măcar, că ăștia... (Arată, cu dispreț, bărbații din autobuz.) Tipu' de colo n-ar fi de lepădat, da'...

RETA (arătîndu-l pe Sever): Scorțosu'?

GELEA Îhi!

RETA : Se ține bine, da' pare cam al dracului.

GELA Te pomeniști că el o fi „ăla” care se îngrijește de etica noastră...
RETA „Ingeru” păzitor” ? El să fie ?
GELA : Nu vezi cum se holbează în toate părțile, să nu-i scape nimic ? Lasă, că-l miros eu !
RETA : Ia-l încet, să nu se prindă ! Dă-o pe glumă !

(Gela se duce și se așază lângă Sever.
El o privește surprins și suspicios.)

GELA : Dumneata fumezi ?
SEVER (după ce o studiază) : Uneori.
GELA : Ai țigări ?
SEVER Am.
GELA : Eu am uitat să-mi iau. (Confidențial.) Ai mai multe ?
SEVER : Depinde.
GELA : De cine ?
SEVER (schimbă tonul) : Ce vrei dumneata ? O țigară ?
GELA : Vreo douăzeci de pachete. Treizeci... O sută... (Aproape la ureche.) Ca fumător pasionat, ai nevoie de o sută de pachete pentru zece zile.
SEVER Am numai citeva.
GELA : Altceva, ce ai ?
SEVER : Nimic. Dumneata, ce ai ?
GELA : Nimic. (Romantic.) Am plecat și eu să văd lumea !

SEVER Ce profesie ai ?
GELA : Coafeză, domnule ! (Ride.) Am plecat în lume, să mai văd și eu alte pieptănături.

SEVER : Pieptănături ?
GELA : Oamenii nu se pieptănă peste tot la fel ! Un ochi profesionist observă imediat diferența. Arată-mi cum te piepteni, ca să-ți spun cine ești.

SEVER (ride) : Chiar așa ? Eu cine sînt ? După pieptănătură.

GELA (aproape la ureche) : Un om cu o misiune specială. (Sever tresare.) Am glumit, cînd ți-am cerut țigări.

SEVER Cine crezi că sînt eu ?
GELA : Cine să fii ? (Naivă.) Știu eu ? !

(Schimbă tonul.) Petrecem împreună citeva zile frumoase ? M-am săturat de viața monotonă pe care o duc. Atelier, acasă, atelier, acasă ! Mă acomodez greu cu un bărbat. Prefer singurătatea. Sînt singură de... (Numără pe degete.) Vai, ce mult a trecut ! Cînd mă privești, n-ai crede că sînt singură de nouă săptămîni ! A venit la mine beat ca un porc și mi-a pretins bani. Ce, dacă ești mai tînăr, trebuie să mă storci ca pe-o lămîle ? Și l-am dat pe ușa afară... Bărbații tineri sînt niște porci ! Uită cîte avantaje au ! Acum prefer bărbații-bărbați, în toată puterea. Crezi că la vamă face și control corporal ?

SEVER Nu știu.
GELA Așa... o părere ! (Confidențial.) Nu mai spun nimănui ! Ești un bărbat în părerea căruia cred !

SEVER Eu, dacă-mi dau cuvîntu'... Am fost militar.

GELA : Ce grad ai avut ?
SEVER Căpitan.

GELA (în extaz) : Căpitan ! E altceva decît colonel. (Ride.) Cresc stelele, scad puterile ! Asta-mi spunea un locotenent, gelos pe un colonel, care-și făcea manechiura la mine. Eu îi tăiam picuțele și el mă strîngea de mină ! Mă strîngea de mină, se-nroșea ca o sfeclă, da' o dată n-a îndrăznit o vorbă deplasată. Își schimba doar culoarea. (Ride.) Cameleon ! (Iar în extaz.) Căpitanu' e altceva ! Nici neștiutor ca un locotenent, nici neputincios ca un colonel ! Bărbați ideal !

SEVER (supărat) : Lasă-mă-n pace ! Dacă vrei să știi, trebuia să fii colonel plin ! La examenu' de maiori, m-a lucrat unu' ! Crezi că-n armată nu se lucrează unu' pe altu' ? Pînă la căpitan, merge uns. Trece timpu', vine gradu' ! De la căpitan, încep lucrăturile, și-n armată ! Trebuia să fii colonel, cu o mie cinci sute în plus la pensie.

GELA (atentă) : Ai pensie mică ?

SEVER : Mă privește !

(Răspunsul categoric o face pe Gela să se ridice și să se ducă la locul ei.)

RADU (lui Gabi) : E cazul să mai bagi ceva text.

GABI Mi-e lene...

RADU : Prezintă-le itinerariul ! Asta știu că-ți place.

(Gabi trage perdelele la citeva geamuri, apoi lasă un mic ecran, pe care va proiecta, dintr-un aparat portativ, diapozitive.)

GABI Stimați călători, vă propun un joc. Voi proiecta, la întîmplare, imaginea unor puncte de atracție ale acestei călătorii. Am amestecat diapozitivele, ca să așteptăm, cu nerăbdare, fiecare nouă imagine. (Glumind.) Atențiune ! Prima imagine ! (Apare prima imagine.) Hazardul a hotărît să ne arate unul dintre cele mai interesante locuri pe care le vom vizita : Novgorod ! Un foarte vechi oraș rusesc ! (Urmează citeva imagini din Novgorod.) Monumente arhitectonice din secolele XI—XV. Vom vizita monumentul aniversării a 1000 de ani, catedrala Sfînta Sofia, mănăstirea Juriev... (Schimbă imaginea : apare casa lui Goethe de la Weimar.) De data asta, întîmplarea ne oferă imaginea casei marelui poet Goethe, de la Weimar. (Sentimental.) Vom pătrunde în intimitatea celui care a scris „Suferințele tînărului Werther”.

TUDOR : Și „Faust”.

GABI Pentru mine, mai întâi, „Suferințele tinărului Werther“. (Schimba imaginea.) Tot Weimarul, Teatrul Național.

(În timp ce Gabi proiectează frumusețile pe care le vor vedea, se vor auzi discuțiile, deloc culturale, ale celor din autobuz, indiferenți la ceea ce li se spune.)

BOBI (vine lângă Tudor): Ai rișniță veche, turcească? Am promis cuiva o rișniță.

TUDOR: Cu manivelă?!

BOBI: Da.

TUDOR: N-am.

BOBI: Ce ai, vechi?

TUDOR: Costumul de haine! Am vrut să-mi cumpăr unul nou, dar am dat banii pentru excursie. (Îi atrage atenția spre ceea ce le arată Gabi.) Ascultați! Abia aștept să intru în casa lui Goethe!

BOBI (neîncrezător): Daaa?!

GABI (continuă prezentarea): Am făcut un salt pînă la Budapesta! (Imagini din muzeu.) Vom vizita Muzeul Național. Priviți! Enorm de multă artă impresionistă... Manet! (Schimbă imaginea, la fiecare nou nume.) Degas!

BOBI (iritându-l pe Tudor): Ceva de blănă ai?

TUDOR (scurt): N-am!

BOBI: Da' de mătase naturală?

TUDOR (îi arată): Cravata.

BOBI: Cite ai?

TUDOR: Una. Mi-au cumpărat-o colegii, de ziua mea! Îți place?

BOBI: Purtată? Nu face doi bani.

TUDOR: Cu atît mai bine. (Îi arată un tablou.) Uite ce Degas frumos!

GABI: De la înălțimea bisericii lui Matyas, vom privi orașul culcat la picioarele noastre. (Imagini din Budapesta.) În fața se vor desfășura frumoasele poduri ale Budapestei!

RELY (șoptit, lui Doru): Cît vizitează ei biserica Matyas, noi dăm o fugă la Gara Centrală. Acolo schimbăm cîți lei vrei.

DORU: Depinde cu cît schimbă.

RELY: Oficial.

DORU: Și, ce luăm?

RELY: Perdele.

DORU: Perdele, din Germania, de la Weimar.

RELY: Am văzut eu perdele ungurești. Minunate! Dăm paharele de cristal și...

DORU: Paharele de cristal merg mai bine la Varșovia.

RELY: Și la Varșovia, da' și la Budapesta.

GABI (schimbă imaginea, apare casa lui Schiller din Weimar): Iată-ne iar la Weimar! Casa memorială Schiller! Poate avem norocul să vedem manuscrisul piesei „Intrigă și iubire“.

TUDOR (singur, care o urmărește): Dar și manuscrisele altor piese: „Hoții“, trilogia „Wallenstein“, „Wilhelm Tell“.

GABI: „Intrigă și iubire“. Pentru mine, mai întâi, „Intrigă și iubire!“ (Schimbă imaginea.) Urmează cîteva imagini din Budapesta pitorească.

BOBI (lui Tudor, în timp ce se derulează imagini din Praga): Ceva lentile ai? Eu n-am găsit! Dă-mi și mie cîteva, că am o obligație.

TUDOR: Și mie ce-mi rămîne? Un monoclu? (Îi arată ochelarii.) Nu vād cu amîndoi ochii! Minus cinci. Fără ei, cad!

BOBI: Ai căzut!

TUDOR: La ce?

BOBI (ridicîndu-se): Am zis și eu, așa! (Schimbă brusc tonul, devine oficial.) Să-ți spun sincer, tovarășe, abia aștept s-o vād pe Sfînta Sofia!

TUDOR: A apărut pe undeva?

BOBI (ironic): O fi apărut! Dumneata ce vrei să vezi?

TUDOR: Sînt atîtea muzee! Și arhitectură! Și monumente! O să fie foarte interesant.

BOBI: O să fie!

(Pleacă la locul lui. Gabi schimbă imaginea, apare Varșovia.)

GABI: Iată-ne în Piața veche din Varșovia! Distrusă în timpul războiului, a fost refăcută după fotografii! Cîteva imagini ale acestui pitoresc colț al capitalei poloneze!

LOLA (la urechea lui Mirel): Polonia! Blănuri și tacîmuri Gerlach! Să nu uităm nici tacîmurile.

MIREL (lui Tudor, în timp ce acesta e atent să vadă imaginile din Varșovia): Credeți că putem schimba niște timbre? Am la mine cîteva emisiuni bine cotate. Seria de costume naționale, seria de artă din '72 și colîțele cu primul om pe lună.

TUDOR: Nu știu ce să vă spun. Nu m-am gîndit niciodată să colecționez timbre.

MIREL: Nici eu, da' am un prieten care m-a sfătuit să iau la mine timbre. Ocupă loc puțin și au valoare mare.

LOLA (confidențial): Vreau să-mi cumpăr un guler de vulpe argintie. Sînt așa de ieftine...

TUDOR: Parcă vorbeați de altceva.

LOLA: De tacîmuri? Nu sînt pentru noi. (Lui Mirel.) Dacă nu ne-ajung banii și pentru tacîmuri, luăm gulerul de blană de-aici și tacîmurile de la Kiev. Alpaca argintată! O frumusețe!

MIREL: Cum zici tu. Nu mă pricep.

LOLA: Știu că nu te pricepi. (Lui Tudor.) Nu e în stare să facă nimic!

MIREL (amuzîndu-se): „Cine știe — face! Cine nu știe — predă. Cine nu știe

să predea — îndrumă !” (*Ride.*) Legea lui Mencken. Eu îndrum !
GABI (*schimbă imaginea*) : Iată-ne iar în Republica Democrată Germană. La Potsdam ! În palatul Sans-Souci ! (*Fericită, adresându-se, oarecum, lui Tudor.*) Ne vom plimba prin salonul de marmură. Prin nesfârșita galerie de artă... (*Imagini din galeria de artă de la Sans-Souci.*) Ne vom plimba prin parc. (*Imaginea treptelor.*) Vom coborî aceste trepte pînă la statuile de pe malul apei ! Vom vizita „Grota lui Neptun”...

(*Singurul care trăiește bucuria ei este Tudor. Mirel caută timbre într-un cuiel, sub privirea atentă a Lolei. Bobi s-a dus iar în W.C., unde își scoate banii din ciorap și, după o matură chibzuință, îi pune în sîn. Doru și Rely caută, înfrigurați, prin sacoșe, în timp ce ea îl apostrofează, cu sever reproș.*)

RELY : Ai uitat-o acasă ! Să vezi că ai uitat-o ! Mai iei tu aspirator...

(*Reta și-a scos pantofii și le șterge tălpile, sub privirea Gelei.*)

RETA : O să meargă ! Sint ca noi ! Unu' a dat blugii de pe el, purtați, și și-a cumpărat televizor-auto !

LOLA (*privind în jur*) : De ce ai vorbit despre timbre ?

MIREL (*arătându-l pe Tudor*) : Numai cu el.

LOLA : Nu trebuie să ai încredere în nimeni !

MIREL : Pare un om cumsecade !

LOLA : Poți să știi ?

(*Doru, cu o mină la inimă, își șterge fruntea de transpirația abundentă. I se face iar rău. Se ridică și se îndreaptă spre W.C.*)

RELY : Iar ți-e rău ? (*Îi face vînt.*) Nu te simți bine ? (*Doru îi face semn că nu.*) Beă puțină apă rece !

DORU : Ți-am spus eu că-mi măninci zilele.

(*Doru și Rely au ajuns la ușa W.C.-ului și constată că este încuiată. Înăuntru este Bobi. Doru bate destul de tare în ușă.*)

RELY : Hei ! Ai adormit în closet ?

BOBI (*dinăuntru*) : Imediat !

RELY : Stai acolo de-un sfert de oră !

BOBI : Ai cronometrat dumneata ? Mai uită-te la ceas !

RELY : M-am uitat. (*Arată și ceasul lui Doru.*) Am două ceasuri !

MIREL (*care asistă, ca toți ceilalți, la dispută*) : „Cine posedă un ceas, știe cît este ceasul. Cine posedă două cea-

suri, nu știe niciodată precis”. Legea lui Segal.

RELY (*cu reproș, lui Mirel*) : Multe mai știi dumneata ! (*Lui Bobi.*) Hai, dom'le, odată ! (*Doru leșină, căzînd în brațele lui Rely, care țipă, speriată. Se creează un moment de panică.*) Ajutor ! Moare !

RETA : Puneți-l aici !

GELA : Se sufocă !

RELY : Aer ! Are nevoie de aer ! (*Îi dă peste mină Gelei, care vrea să-i descheie cămașa.*) Nu pune mina pe el !

GELA : Se sufocă ! Descheie-i cămașa !

SEVER (*energic, cu toată împotrivirea lui Rely, îl așază pe Doru pe canapea, îi scoate haina, și îi desface cravata și cămașa*) : Lasă că-l trezesc eu ! La o parte ! Lasă-mă, cucoană ! Știu ce să-i fac !... Ce are pe el ? (*Către Rely.*) E în ghips ? E pus în ghips ?

RELY : Nu-l dezbrăca !

SEVER : Vrei să moară ? (*Trage cămașa de pe Doru, care rămîne înfășurat, de la gît pînă la brie, și pe brațe, cu zeci de metri de mătase sau un material oarecare pentru confecționat rochii.*) Ce are ăsta ? (*Nu pricepe.*) E în ghips ?... (*Doru geme.*) Moare

RETA : Nu poate să respire !

GELA : Trage aia de pe el !

(*Participînd cu toții, îl desfășoară pe Doru din zecile de metri de material, care se întind prin tot autobuzul : cel puțin 30—40 de metri. În tot acest timp, cît durează agitația călătorilor, Gabi continuă să vorbească, ascultată numai de Tudor și, eventual, de Radu.*)

GABI (*schimbînd diapozitivul*) : Iată-ne în Muzeul Pușkin. Unul dintre cele mai interesante din Moscova. Chiar de la intrare, ne vom găsi față în față cu două capodopere : cunoscuta „Pietă” a lui Michelangelo și una dintre cele mai frumoase statui ecvestre ce pot fi văzute în muzeele lumii, semnată Donatello !

(*Textul ei a fost întretăiat de scurtele intervenții ale celor care îl îngrijesc pe Doru. Reta îl stropește cu apă din termos. Apa rece îl readuce la viață.*)

RETA : Vezi ce-nseamnă apa rece ?

RELY : Destul ! Vrei să răcească ? Ți-ai revenit, mamă ?

DORU (*încă amețit, explică tuturor*) : Mi s-a tăiat respirația !

RADU (*amuzîndu-se, privind prin oglinda retrovizoare*) : Cred și eu ! (*Lui Gabi.*) Mumia lui Tutankamon ! (*Tare, răstit, tuturor, determinîndu-i să-l asculte.*) Priviți, tovarăși ! Treceam printr-o pădure extraordinară ! Nu simțiți mirosul pădurii ? Răcoarea ei plăcută ! Uitați-vă ! Carpinus ! Quercus ! Fagus !

Pinus ! Betula ! Corylus avellana ! Abies ! Tufele de Aspidium filix mas vin pină-n marginea șoselei ! Respirați, tovarăși ! Respirați aerul curat al pădurii ! Nimic nu e mai plăcut decât aerul curat !

MIREL „Ceea ce este plăcut în viață este sau ilegal, sau imoral, sau îngrășă”. Postulatul lui Pardo.

RADU Aerul curat nu îngrășă și nu e imoral ! Nu mai avem inteligența de a respira aerul proaspăt al pădurii, ca pe un mare ciștig al vieții !

MIREL : Știi ce zice Cole ? „Pe pământ, cantitatea de inteligență este constantă, populația crește !” (Ride.) Populația crește ! Înțelegi ?

RADU : Înțeleg. (Oprește, cam brusc, autobuzul, se aude frinele, călătorii sînt auziriți în față.) Coboriți, vă rog ! Un popas de zece minute ! (Lui Doru.) Aerul curat o să vă facă bine ! (Îi invită.) Vă rog !

(Toți coboară, în afară de Radu, Gabi și Tudor.)

GABI : Întirziem.

RADU Scot eu timpul ăsta ! (Lui Tudor.) Sînteți profesor ?

TUDOR Profesor ! După ce v-ați dat seama ?

RADU (arătînd valiza modestă) : După valiză ! Veche, mică, și nici asta plină !... Și dacă vrei să știi, speram să cobori ! (Se întoarce din ușă.) Nu-mi închipuiau că ești atît de lipsit de gust încît să rămi în compania acestei femei, cam anoste ! Prietenul nostru de-aici (arată locul pe care a stat Mirel) s-ar uita lung la ea (o arată pe Gabi), și ar cita legea lui Parker „Frumusețea este trecătoare, urîtenia este veșnică !” (Patetic.) Adio !

GABI (ride) : Adio ! Cuvintele tale m-au rănit profund !

RADU Asta am urmărit ! (Lui Tudor.) Acum trei secole, un bărbat, în locu tău, ar fi scos sabia și i-ar fi apărut onoarea ! Tu rizi ! Iată, n-au trecut degeaba trei secole ! Bărbații au devenit mai înțelepți !

(Coboară. Tudor și Gabi se amuză.)

GABI : E cam nebun, dar simpatic.

TUDOR : Te place.

GABI Dar în paralel cu multe altele. După cum mărturiseste chiar el. Are o atenție distributivă ! Nu se poate aduna pe un singur obiect.

TUDOR : Indirect, ți-a făcut o declarație de dragoste.

GABI : Și direct. (Cu vagă tristețe.) În urmă cu trei sau patru voiaje.

TUDOR : Destul de grav.

GABI : Voiajul următor nu mi-a mai dat nici o atenție. Amourile lui sînt profilate pe zece zile, cel mult două săptămîni, cit ține o excursie ! Dacă am călători pină în China, ar avea timp să consume două-trei iubiri, numai la dus !

TUDOR : Fericit !

GABI : Într-un fel, fericit.

TUDOR : Eu sînt exact opusul lui ! Rămîn hipnotizat pe obiect. Ca o găină pe bobul de porumb. De fiecare dată, convins că voi rămîne așa pină la viața de apoi.

GABI : După cît ești de singur, se pare că ți-ai revenit, totuși.

TUDOR : Întîmplarea nefericită a făcut să înlînesc femeii cu atenția distributivă, precum colegul dimitale. Femeilor le plac bărbații care au realizări imediate și spectaculoase. În planul atenției publice. Un om vindecă miraculos, un aparat inedit, o producție deosebită ! Produsul muncii profesorului se desăvîrșește greu, după foarte mulți ani, și pe nesimțite. Trece atîta timp pină cînd „produsul” devine finit, încît nimeni nu-și mai amintește, sau nu mai crede, că acel „ceva” frumos, pe care-l numesc „un om adevărat”, e opera muncii noastre răbdătoare. Și dezinteresate. Tulburător de dezinteresată. Și de aceea ne ignoră. Ca să scape de această situație nedreaptă, unii își încearcă șansa de șoferi la O.N.T. (Pe gînduri.) Uneori... de multe ori... nu mai cred în noi nici cei care au ieșit frumosi din mîinile noastre !

GABI : Ești un om trist ?

TUDOR : Nu.

GABI : Resemnat ?

TUDOR : Poate ! În așteptare.

GABI : Ce aștepți, domnule profesor ?

TUDOR : O femeie care să-și focalizeze atenția pe mine. Chiar dacă par puțin anost și neajutorat, la prima vedere... (Cu emoție.) În clipa asta, îmi place să cred că ești dumneata. Nu te grăbi să spui nu. Țasta e un gînd al meu. În gîndul meu, nu spui ce vrei dumneata. În gîndul meu spul ce aștept eu... Vorbești foarte frumos și înțelegător ! „Domnule — îmi spui — domnule, n-aș fi crezut că ești un bărbat atît de interesant, sub înfățișarea asta de mic funcționar de poștă ! Te descopăr cu bucurie ! Aștept cu nerăbdare să pătrundem împreună în Muzeul Pușkin. Să atingem cu degetele statuia lui Donatello, deși acolo scrie clar : «Nu atingeți obiectele !»” Dar vrei să te convingi că există. Și o să mă prinzi de mînă, pentru că în fața frumosului, nu vrem să fim singuri. Singur, în fața frumosului, e o clipă ratată ! O să mîngii, apoi, „Pietă” lui Michelangelo ! Carne de marmură atîrînd moale ! Și privind-o pe Fecioară, așa cum stă cu trupul bărbatului în brațe, o să-mi șoptești : „Să-l

ridicăm ! Încă n-a murit de tot. Uite, singele mai trece prin marmură ! Dacă-l ridicăm, o să deschidă ochii... o să ne privească... și o să plece. Și vom auzi, de-afară, de undeva, de sus, un cor de copii ! " În clipele noastre cele mai frumoase... auzim un cor de copii ! (Tac, ea vrea să spună ceva, el o oprește ridicând degetul.) Nu ! Te rog ! Ascultă ! Poate că o singură dată în viață auzim glasurile astea, care vin spre noi din cer... și ne dau de înțeles, ca și „atunci“, că pentru noi începe o viață nouă... (Cu ochii în ochii ei.) Nu simți asta ?

(Gabi fuge din autobuz. Tudor e gata să plece după ea, dar se răzgîndește. Imediat după ieșirea lui Gabi, intră Bobi.)

BOBI (privind după Gabi) : Ai jignit-o ?
TUDOR : De ce s-o jignesc ?

BOBI Să nu crezi că mi-ar fi părut rău ! În afară de mama, toate femeile sînt...

TUDOR : Ești un măgar !

BOBI De ce te superi ?... Am avut două neveste. M-ai văzut vreodată zîmbind ?

TUDOR : Ești cam posac, într-adevăr.

BOBI Posac ? Trist ! Amărit ! Mă gîndesc, citeodată ei, și ? Ce dacă m' muncit toată viața ? Cu ce te-ai ales ? Zece ani am tras să zidesc o casă ! Zece ani ! Nu mi-am luat concediu. Am ridicat-o cu palmele mele. Eu, cum mă vezi, am turnat temelie. Cînd a fost gata, înainte să ne mutăm în ea, am plecat citeva zile la țară, să-i cer tatii ceva bani pentru mobilă. N-am avut răbdare să stau mai mult de două zile, și m-am întors, noaptea... și m-am dus direct la casă, s-o vîd, așa goală cum era... Nevastă-mea era cu unu', lungiți pe dușumea. Dușumeaua bătută de mine, vopsită de mine... Mi-a strigat, furioasă, că sînt ca un bou, care nu știe altceva decît să muncească ! Să tragă la jug. A doua nevastă, așa cum mă vezi, mă bătea. Eram o cîrpă în fața ei. Vedeam că-i place să mă lovească, și-o lăsam în pace ! Mi-era frică să nu mă părăsească... M-a bătut și-n zăua cînd și-a dat sufletu'. Mi-am pus în cap să mă schimb. Gata ! Fac rost de ceva bani și... Una nu iert ! Nu merită ! (O vede, apropiindu-se, pe Reta.) O vezi pe căteaua asta neagră ? Poartă doliu ! O doare-n spate de-ăla care-a murit !

(Reta urcă în autobuz, privește în jur.)

RETA : Voi nu respirați aer curat ? Toți sînt la aerosoli. (Lui Tudor.) Nu respirați aer de pădure ? Poate-ți reamîntă-tești că ai mai respirat, cîndva...

BOBI (hodoronc-tronc) : După cine îți doliu ?

RETA : După cătel ! Ce te privește pe tine ? Vrei să știi dacă sînt liberă ? Da, sînt liberă. Dar nu în urma unui deces. În urma unui divorț. Doliul mi l-a oferit un frate.

BOBI (cu aceeași lipsă de tact) : Ce profesie ai ? Lucrezi ceva ?

RETA (lui Tudor, referindu-se la Bobi) : Lucrează la organizarea muncii ? (Lui Bobi.) Sînt cadru medical ! Dar tu ? Nu te superi că te tutuiesc !

BOBI Nu.

RETA După cum întrebi, bănuiesc că te ocupi cu așa ceva. Ce meserie ai ?

BOBI : Învirtesc toată ziua hîrtii, acte, dosare.

RETA Dosare ? !

BOBI Dosare. Sînt contabil.

RETA : Depinde ce contabilizezi... (Cu suspiciune.) Depinde de cîte contabilizezi...

BOBI (fără tact) : Ești singură, în excursia asta ?

RETA Cu prietena mea.

BOBI Și eu sînt singur !

RETA : Ce potrivire de caracter !

BOBI (ride) : Potrivire de caracter ! Mergi să respiri aer cu mine ? Și eu sînt singur.

RETA (arătînd spre Tudor) : Și el e singur.

TUDOR Eu nu-mi amintesc cum sînt ! S-ar putea ca medicii s-o fi plasat pe nevastă-mea pe-aici, ca să mi-o amintesc. De ce crezi că te-am întrebat dacă nu ești nevasta mea ?

BOBI (cître Reta) : Nevasta lui ? !

TUDOR : E posibil, nu-i probabil !

(În ușă apare Lola, surprinzător de bine dispusă, tîndră în gesturi, trădînd diferența de vîrstă dintre ea și Mirel : 20 de ani.)

LOLA Sinteți aici, domnule Tudor ? Vreau să vă arăt ceva !

(Se așază pe primul rînd de banchete, mai departe de cei doi, dîndu-i de înțeles că trebuie să vină lîngă ea. Tudor se așază pe bancheta din fața ei.)

BOBI (arătîndu-l pe Tudor) : Ce zice asta ? Ai fost nevasta lui ?

RETA : E nebul ! Acum îl vîd prima dată. E sărit de pe linie și doctorii l-au trimis la plimbare.

LOLA (numai drăgălășenie) : Ghici ce am aici ? (Îi arată pumnul închis.) Ghicești ?

TUDOR : Un elefant.

LOLA : De unde știi ? Te-ai uitat ! (Îi prinde mina.) Am bănuir că ești un bărbat cu umor ! Mirel calcă-n străchini ! (Scoate din sașoasă o sticlă de băutură, își toarnă în capacul ca un păhărel, bea, pune sticla la loc, fără

să-î ofere şi lui.) În gafe, e foarte îndeminatic !

TUDOR : Poate n-alege întotdeauna citatele cele mai potrivite, dar, de multe ori, are farmec !

LOLA (cu *vag regret*) : Există un fel de a fi ratat, blind şi împăcat cu sine. Mirel e un om bun, şi se potriveşte acest fel de a-şi trăi eşecul ! A ! Nu te-am întrebat dacă vrei să bei. (*Deschide sticla.*) Vrei ? ! (*El face semn că nu. Bea numai ea.*) Păcat că nu bei ! Nu-i o băutură rea.

TUDOR : Am înţeles că soţul dumitale e cercetător. Că are mai multe realizări... Că studiază.

LOLA : Mi-ar fi plăcut să fie un ratat agresiv. Există un tip de ratat agresiv în faţa căruiia toţi ceilalţi apar vinovaţi de eşecul lui. E mereu ironic, are un umor care-i pune pe toţi ceilalţi în dificultate. Neavînd ce pierde, nu se mai teme de nimeni. Poate avea oricîţi duşmani. Nu a realizat nimic, e invulnerabil. Ce să-i critici ? Ce să-i răstălmăceşti ? De ce să te legi ? Numai el poate ataca. Şi atacă ! E, totuşi, ceva bărbătesc în disperarea lui ! Mirel e copleşit de lucrurile mărunte, în care se refugiază. (*Scoate sticla, îşi toarnă.*) Gustă, măcar ! E o băutură preparată de mine. (*Ride nefiresc, resimţindu-se după paharele golite.*) Ce mutră o să facă Mirel ! (*Tudor bea, se scutură de ţăria băuturii.*) E tare ? N-ai crede că o femeie firavă, ca mine, poate înghiţi o băutură aşa de tare. (*În transă.*) Arde aşa de plăcut ! Ca senzaţia unei clipe de dragoste ! (*Ride.*) În locul ei ! Mirel... pricepi ? (*Bea, ride.*) Ai priceput ?

TUDOR : Nu înţeleg de ce-mi spuneţi mie asta ? Nu am vocaţie de confident !

LOLA (*îi prinde amîndouă miinile*) : Spune-mi că nu-ţi sînt indiferentă ! (*Cu vagă desperare.*) Spune-mi ! Te rog !

TUDOR (*surprins, privind în jur*) : Doamnă ! Vă rog să vă liniştiţi !

LOLA : Dacă-mi spui că nu-ţi sînt indiferentă, mă liniştesc. Îţi promit că stau cuminte şi te urmăresc numai cu privirea.

TUDOR (*încearcă, delicat, să-şi retragă miinile*) : Doamnă ! Sînt foarte surprins !

LOLA (*începe să plîngă*) : Nu-ţi place de mine... Îmi făcusem atîtea iluzii ! De cînd te-am văzut în autobuz... (*Plină de răutate, arătînd locul pe care stă Gabi.*) Din cauza fiţei ăsteia ? Din cauza ei ?

TUDOR (*a reuşit să se ridice în picioare*) : Mă puneţi într-o situaţie foarte neplăcută !

LOLA (*ride ironic*) : O situaţie neplăcută ! (*Destupă sticla, bea direct din ea.*) O situaţie neplăcută ! Nu înţelegi că te iubesc ? Te rog să-mi spui că nu-ţi sînt indiferentă... Că ai putea, în timp, să-ţi puţin la mine ! Da' să nu mă minţi ! Vreau să ştiu adevărul ! Înţelegi ? Adevărul !

(*În uşa autobuzului apare Mirel. Tudor îl priveşte înspăimîntat. Mirel înţelege imediat că Lola a luat-o razna şi parează.*)

MIREL (*continuînd ideea Lolei*) : „Omul, cîteodată, se împiedică de adevăr, dar, de cele mai multe ori, se scoală şi pleacă mai departe”. Asta-i comentariul lui Churchill. (*Blind, Lolei.*) Adevărul e lângă noi, Lola, dar alergăm după el aiurea ! (*Se aşază în faţa ei, îi prinde palmele.*) Aşa e omul făcut, să nu vadă adevărurile prea simple. Numai ce-i complicat i se pare greu. Numai ce-i greu i se pare adevărat. Adevărul e, de obicei, simplu-simplu, şi foarte greu !... Simplu şi uşor nu-l acelaşi lucru. De regulă, simplu e greu...

(*Tudor se smulge de lingă ei şi coboară din autobuz.*)

LOLA (*rugîndu-l*) : Dă-mi măcar o palmă ! Ştii că o merit ! Ştii şi tu. Te rog să-mi dai o palmă ! De ce-ţi vine aşa de greu ? E foarte simplu. Nu e imposibil ! Nu e deloc imposibil pentru tine !

MIREL : „Nimic nu e imposibil pentru cel ce nu trebuie să facă !”

LOLA : Ai tu dreptate ! Ai dreptate !

MIREL (*modest*) : E legea lui Weiler.

LOLA (*plîngînd*) : Are dreptate Weiler ! Are dreptate ! (*Tipă la el.*) De ce n-ai spus tu asta ? De ce ?

MIREL : Lola !

LOLA : Pentru că eşti o nulitate ! O nulitate !

MIREL (*privind la Reta şi Bobi*) : Vă cer scuze. Soţia mea nu se simte bine.

RETA (*dur*) : A băut prea mult !

MIREL : Nu ! Nu gustă băutura ! Are unele stări depressive ! Nu se simte bine ! Am plecat în călătoria asta să schimb mediul, oamenii ! La înapoiere o să fie alt om ! (*Lolei.*) La înapoiere o să te simţi foarte bine, Lola ! Hai, linişteşte-te ! Pune capul pe umărul meu şi dormi ! Azi-noapte ai avut un somn agitat !

(*În uşă apar Sever şi Gela, rîzînd din toată inima.*)

SEVER : Zici că am mutră de om rău ? Aşa ?

GELA : Al dracului !
SEVER (ride) : Inspir teamă ! Frică ?
Aşa ?

(Se aşază pe ultimele locuri.)

GELA : Ai păstrat ceva din atitudinea militarului. Ordoni ! Ai rămas un căpitan.

SEVER Nu-i adevărat ! Când eram căpitan, nu eram aşa. E o poveste, că militarii sînt băţoşi. Militaru' trebuie să fie umil. Orice grad ai avea, e unu' deasupra ta, în faţa căruia stai sluj ! În armată înveţi să stai sluj ! Numai aşa, de ochii lumii, ca să impresioneze civilii, fac pe grozavii !

GELA (alertată) : Nu eşti băţos ?

SEVER : Ba da ! Chiar al dracului ! Da' nu din armată. După ce m-am pensionat, ca civil, am devenit al dracului ! Sigur pe mine ! (Confidenţial.) De la bani. Când am prins cheag, e unu' devenit al dracului. Nu-mi mai pasă de nimeni. (Cu dispreţ, spre Mirel.) D-alde ăştia, care fac pe deşteptii, îi am la deştu' mic !

GELA (dezamăgită) : Credeam că eşti căpitan. Adevărat căpitan !

SEVER : Sînt ! Am devenit după ce m-am pensionat ! De cînd sînt civil, sînt cu adevărat căpitan !

GELA : Dracu' să te mai priceapă ! Eşti căpitan sau civil ?

SEVER : Căpitan, da' obraznic ca un civil cu parale multe !

GELA : Explică-mi şi mie, cum vine asta !

LOLA : De ce n-ai formulat tu legea lui Weiler ? De ce nu se numeşte nici o lege : legea lui Mirel ? ! (Ride.) Ți-a' fi semnat-o alţii ! Ai fi avut doi-trei colaboratori la ea ! Altfel n-ai fi putut s-o publici !

MIREL (către ceilalţi) : Soţia mea suferă pentru mine. I-am explicat, da' nu poate înţelege !

LOLA (celor patru, care privesc nedumeriţi) : Ştiţi cine a fost numit şeful secţiei ?

MIREL : După alte criterii, Lola ! După alte criterii ! Asta nu poate ea să-nţeleagă !

LOLA : Te aşteptai tu ? Te aşteptai ?

MIREL : Ştii că am cele mai frumoase rezultate.

LOLA : Şi, ce dacă ? Eşti un biet ratat ! Un ratat blind !

MIREL (celor patru) : Numirea s-a făcut după alte criterii !

LOLA : A fost numit şef un incapabil !

MIREL : Ştiu asta ! Ştiu asta !

LOLA (celor patru) : Visam călătorii ! Un titlu important, pe măsura capacităţii lui ! Compensaţii pentru zilele de singurătare ! Douăzeci de ani ! Aproape douăzeci de ani ! (Se aşază şi

plinge molcom.) Douăzeci de ani ! O viaţă ! O viaţă !

MIREL (în şoptă, Lolei) : Ți-am promis că mă schimb ! Ştiu că am dus o existenţă modestă ! (Lola suspină, plîngînd.) Am stat, ca un prost, cu capu-n cărţi. M-am deşteptat ! O să-ţi cumpăr un guler de vulpe argintie ! Sînt hotărît să Ți-l cumpăr ! Şi un pardesiu frumos ! La Praga o să găsim lucruri cusute cu gust. (Şoptit, ferindu-se.) Schimbăm timbrele şi cheltuim toţi banii pe lucruri frumoase. Şi farduri bune. Polonezii au o industrie a fardurilor excelentă ! Femeile lor sînt foarte cochete !... N-o să mai muncesc altă. Dacă tot nu-mi recunoaşte nimeni munca... Cunoşti axioma lui Vail ? „În orice sistem uman — zice Vail —, în orice sistem uman, muncă tinde să ajungă la persoana, ierarhic, situată cel mai jos !” Eu am fost, în totdeauna, în funcţia cea mai de jos a celor cu calificarea mea... Țasta e locul meu ! Pentru că nu ştiu să mă zbat...

GELA : Ai pensie mare ?

SEVER : Nu Ți-am spus că m-au lucrat şi-am pierdut o mie cinci sute la pensie ?

GELA : Atunci, de unde ai banii ?

SEVER : Noi, militarii, ne pensionăm tineri. Când m-am trezit civil, mi-am spus : ce-o să te faci tu, Sever ? O să tragi mîta de coadă, cu pensia asta ? Nu ! Şi am stat nopţile, şi m-am gîndit de ce să mă apuc. Mă, mi-am spus, cine o duce, mă, bine, pe lumea asta ? Societatea asta, pe cine miluieşte ea ? Pe cine cocoloşeşte ? Cine sînt ăla care dau cu tifla la echitate ? Pot s-ajung şi eu ca ei ? Locuri pe măsura şi pregătirea mea. Că sînt multe locuri care sar din echitate, da' nu-s de nasu' meu !

GELA (admirativ) : Ştii că nu eşti aşa de prost cum credeam eu, după pieptănătură ?

SEVER (mindru) : Aşa e ? Pînă la urmă, un fost plutonier, ajuns director de trust alimentar, mi-a făcut rost de-o circiumă. (Ride.) După prima zi, m-am speriat cînd am văzut cît mi-a rămas. Militar, ştii, ne'nvăţat ! A doua zi, mi-am pus în gînd să-mi rămînă mai puţin. Da' de unde ! Aşa sînt lucrurile aranjate, că şi cînd nu vrei, tot te umpli de bani !

GELA : Dacă omu' se simte bine, lasă şi el un bacşiş...

SEVER : Ce bacşiş !... Bacşişu'... Nicî nu ştii de unde vine, dom'le, cîştigu' ! Şi devii sigur pe tine ! Obraznic ! Nu-Ți mai pasă de nimeni ! Dacă aş fi rămas acolo...

GELA : De ce n-ai rămas ?

SEVER : N-am ştiut obligaţiile. Sigur, venea Sanepidu', lua masa, inspectoru'

venea cu doi-trei prieteni la un spriț, masa făcea trei sute, nota era de trei-zeci, pompieru' își lua și el tainu' lui... Astea le știam. N-am știut obligațiile mari. Ala care m-a numit, nu mi-a spus decît atunci cînd am pățit-o, că m-am purtat ca un prost. „Iese, mă, la circumă ?” Iese. „Atunci ? De ce ești lacom ? Nu trebuie să trăim toți ?” N-am știut. „Adio, descurcă-te !” M-a costat bani grei pin-am scăpat ! Da' aveam de-acuma cheag. Nu țin banii. Îi plimb ! Afaceri pe picior. Mai o excursie culturală ! (Rîde.) Dacă știi ce să vezi, te-ntorci acasă aranjat.

GELA Și eu... am crezut că tu ești „ăla”.
SEVER (se amuză) : Eu ? ! De-aia te-ai purtat așa ?

GELA : Îhî ! Tu cine crezi că e ?

SEVER : Chiar nu-l știi ?

GELA : Nu.

SEVER Privește valizele ! Care-i goală ?
Aia ! A cui e ? A lu' „ăla”, care zice că a plecat după muzee !

GELA (luminîndu-se) : Așa e...

SEVER : Artă, muzee, arhitectură !

GELA De ce-i arde lui !

BOBI (intervine, dovedind că, de fapt, a ascultat ce vorbeau cei doi) : Și eu, tot pe-ăla îl bănuiesc. Am dat-o pe-ă lui. O să vizităm împreună pe Sfînta Sofia !

GELA La Sfîntu' Părinte nu vrea ?

BOBI Sfînta Sofia !

RETA : Trebuia să-i spui că nu ești afe-meiat ! (Rîd.)

MIREL (o lasă pe Lola dormind și vine lîngă ei, cu aer misterios și cam spec-riat) : Sînteți siguri că-i el ?

SEVER Crezi că sînt la prima călătorie ? (Mirel o sfeclește.) Te-ai dat cu ceva de gol ? I-ai spus ceva ?

MIREL : I-am vorbit de niște timbre !

SEVER (grav) : Te-ai ras ! (Mirel privește desperat spre Lola.) Mai întîi te orientezi, și pe urmă vorbești !

(Intră Doru și Rely. Îi văd adunați, bănuiesc ceva în neregulă, vin și ei lîngă grupul care discută.)

MIREL : Mi se pare un om cumsecade. Eu te-am bănuît pe dumneata.

RETA Și eu, la început, te-am bănuît. (Îl arată pe Doru.) Pe urmă am crezut că ești dumneata.

DORU (îl arată pe Bobi) : Eu l-am bănuît pe el.

GELA Și eu l-am bănuît pe el !

RELY (o arată pe Gela) : Eu am bănuît-o pe ea !

GELA (o arată pe Lola, care continuă să doarmă) : Eu m-am gîndit la ea !

(Se naște o rumoare din care cu greu se mai poate înțelege ceva, arătînd unu, la altu. Din acest amestec de glasuri, răz-bate, din cînd în cînd, cite unul mai tare : „Eu, pe el !”, „Eu, pe ea !”, „Juram că-i el !”)

SEVER (răstit) Liniște ! (Se face, brusc, liniște.) Toți sîntem ? Toți sîntem ?

RELY (după un lung timp de tăcere) : El e ! Sînt sigură ! L-am văzut stînd bot în bot cu asta mică, în pădure ! Pun ceva la cale !

MIREL (izbucnește isteric) : Eu arunc tot ! N-am nevoie de nimic ! De ni-mic ! (Vrea să se ducă să ia timbrele, să le arunce, dar Sever îl prinde de braț.) Le arunc !

SEVER : Toți avem cite ceva ! Acum, dacă-l știm, e mai ușor ! Te-nvăț eu ce să faci cu ele ! (Răspicat.) La o nevoie, știu cum să procedăm și cu el !

DORU A zis ceva despre mine ? Despre mine, a zis ceva ?

SEVER : N-a zis despre nimeni !

RELY : Acuma coace !

(Bobi s-a retras discret în cabina W.C.-ului, și-a scos banii din sin și îi pi-tește sub preșul de cauciuc al autobu-zului.)

SEVER Să fim calmi și să acționăm rațional !

MIREL „Oamenii și statele vor acționa rațional numai dacă au epuizat toate celelalte posibilități !”

SEVER (nedumerit) : Cum, adică ?

MIREL : Legea lui Katz !

SEVER (cu reproș) : Dumneata nu poți să fii serios ? Noi vorbim, aici, foarte serios !

MIREL : Păi...

SEVER : Gata ! (Celorlalți.) Prima treabă e asta : să nu se prindă că l-am des-coperit ! Să ne purtăm cu el ca și cînd ar fi unu' de-al nostru ! Clar ?

TOȚI : Sigur ! Clar ! Așa e !

SEVER : Și să descoperim pe cine bănuiește el !

GELA : La cumpărături, să nu-l luăm cu noi ! Intrăm fiecare în alt magazin !

RELY : Cînd vindem, să nu fie de față !
DORU (care privește pe fereastră) : Vin ! Toți trei !

SEVER Fiecare la locul lui !

(Se așază fiecare la locul lui, mimînd o stare de indiferență și bună dispoziție. Intră Gabi, Radu, apoi Tudor.

Radu se duce direct la volan, pornește motorul. Gabi se așază la locul ei. Singur Tudor rămîne cîteva clipe în ușă, se-sizînd liniștea oarecum nefirească. Toți își întorc privirile spre el. Se uită și el la ei, nedumerit.

Ca să restabilească atmosfera de ex-cursie, Sever începe să cînte cunoscuta

melodie „Așa beau oamenii buni“, auzită frecvent în excursii. Toți se grăbesc să-l (îndă isonul.)

SEVER :

Așa beau oamenii buni,
Așa beau oamenii buni,
De simbătă pină luni,
De simbătă pină luni ! (etc.).

(Radu se uită semnificativ la Gabi :
iată, asta e atmosfera de excursie.

Lumina se stinge încet, pe zgomotul motorului și pe corul celor care cîntă, cu din ce în ce mai multă convingere, melodia veselă.)

CORTINA

PARTEA a II-a

Același decor. Autobuzul e încărcat pină la refuz : cutii de aspiratoare, mașini de cusut electrice, aragazuri de volaj, colete, valize așezate pe banchetele libere și în spațiul dintre ele. O „pădure“ de obiecte, care îngreunează foarte mult deplasarea dintr-un loc în altul.

Pe seară. Călătorii par că dorm. Se simte oboseala drumului. La aparatul de radio se transmite muzică sentimentală. Se mai aude, monoton, zgomotul motorului. Trec, din cînd în cînd, decorurile care marchează sensul drumului : Invers decît în prima parte. Întoarcerea.

În tăcerea prelungită, izbucnește risul Gelei. Un ris strident, fals, trădîndu-i tensiunea interioară.

GELA (tuturor) : Mi-am amintit o glumă de-a noastră, de-a frizerilor ! Un tip avea trei fire de păr. Vine la frizer și zice : „Vreau să mă piepteni cu cărare într-o parte !“ Frizeru' dă două fire pe dreapta, unu' pe stînga, și clientu' pleacă mulțumit. Cînd vine a doua oară, are numai două fire de păr. „Vreau să mă piepteni cu cărare pe mijloc !“ Frizeru' dă un fir într-o parte, altu' într-o parte, și clientu' pleacă mulțumit. Cînd a venit a treia oară, nu mai avea decît un singur fir de păr. „Vreau să mă piepteni vîlvoi !“, zice. (Ride exagerat, nimeni nu ia parte la veselia ei și, oarecum nedumerită, explică.) Vîlvoi ! Să-l pieptene vîlvoi, cu un singur fir de păr ! (Toți tac. Tace și ea, dezamăgită. După un timp, trecîndu-i supărarea, se duce — escaladînd colete, strecurîndu-se printre valize — și se așază lîngă Tudor. Îi pipăie părul.) Ce păr uscat al ! (Tudor e surprins și jenat de gestul ei.) Dacă vii la noi, ți-l spăl cu apă de ploaie. Știi la ce coafor lucrez ? O unitate mică. Viitorului colț cu Libertății. Are o firmă luminoasă : COAFOR ȘI FRIZERIE. N-ai trecut niciodată pe-acolo ?

TUDOR Nu.

GELA : Să vii ! Pentru clienții mei, strîng apă de ploaie ! Cea mai bună ! Ai pielea prea uscată. Faci mătreață ?

TUDOR (plictisit) : Nu !

GELA O să faci, dacă nu vii la mine. Și o să chelești ! Ar fi păcat ! Îți fac

o baie de ulei cald. Întărește părul. O baie cu ulei de porumb. (Cu ton scăzut.) De fapt, baia de ulei se face acasă. E mai comod.

TUDOR : Nu cred că e necesară.

GELA : Ba da ! Nu durează mult, și e plăcut. Încălesc puțin uleiul, și-l întind cu o pensulă pe pielea capului. Moi un prosop în apă fierbinte, și ți-l pun pe cap, ca un turban. Căldura apei dilată porii și uleiul intră la rădăcina părului. Îți garantez un păr mătăsos... (Ride, insinuant, la urechea lui.) O să-ți stea bine cu turban. Ca un sultan. Și eu... o cadină din harem ! O să fie și plăcut, și util.

TUDOR : Problemele cosmetice mă interesează foarte puțin.

GELA Asta ar fi partea utilă. Dar partea plăcută ? (Așteaptă, el tace.) Ești cam morocănos. Păcat ! Reta, prietena mea, zice că ești cel mai interesant bărbat din excursia asta.

TUDOR Gusturi.

GELA : Zice că ai mister ! Aștia pălăvrăgesc verzi și uscate ! Tu taci ! Știu eu de ce taci.

TUDOR : De ce ?

GELA : Ești de-ăla care cumperi. Ascultă ! Vezi ! (Confidențial.) Și eu, doar aparent vorbesc mult. Poți să păstrez un secret ! (Șoptit.) Dacă vrei, poți să contezi pe mine. Îți dau o mîină de ajutor ! Am fost cu ei la cumpărături. Știu ce-a cumpărat fiecare ! Nu mi-a scăpat nimic.

TUDOR : Pe mine nu mă interesează asta.

GELA : Știi ? !

TUDOR : Nu, dar nu mă interesează.

GELA : N-ai încredere în mine ? Eu am mai făcut servicii de-astea. Aveam un client, la manechiură. La manechiură, oamenii vorbesc de toate, mai liber. A venit cineva — pricepi ? —, a venit cineva și m-a rugat să află dacă are legături cu un tip plecat din țară, și cum corespundează. L-am luat pe ocolite, că am nevoie de un medicament, și am aflat. *(Îl arată pe Doru.)* Ala ! Doru ! E plin de inele. Și ceasuri. Le-a pitit în poșeta ei. Poșeta are un buzunar ascuns...

TUDOR : Ai stat tot timpul să-i spionezi ? !

GELA : M-am gândit că o să te intereseze.

TUDOR : Pe mine ? !

GELA *(îl arată pe Bobi)* : Și Bobi știu că are.

TUDOR : De ce-mi spui mie toate astea ? Nu mă interesează.

GELA : Dacă te interesează ?... Eu n-am avut bani prea mulți. Am cumpărat câteva lucruri pentru mine. Nu fac speculă !

TUDOR : Nici eu.

GELA : Am văzut. Geamantanu' e mai gol ca la venire.

TUDOR : Am consumat din el.

GELA *(șoptit, privind în jur)* : Nu mai stau aici. Să nu se prindă ăștia. Dacă ai nevoie de mine, poți să contezi... *(Se ridică, vorbește normal.)* Pentru păru' uscat, îți trebuie un șampon cu gălbenuș de ou. *(Tuturor.)* Să vă dau rețeta unui șampon bun pentru păru' uscat. Se face un amestec din două gălbenușuri, o lingură de ulei de porumb și o lingură de rom. Se amestecă până se omogenizează. Ungeți bine pielea capului și lăsați o jumătate de oră...

(Nimeni nu-i răspunde, face un gest a lehamite și se duce la locul ei, lângă Reta.)

RETA : Ce zice tipu' ?

GELA : Face pe nebunu' !

RETA : Are pe altcineva. Ți-am spus să-i propui de la ducere. Și-a găsit altu' ! Știe tot !

GELA : Și despre noi ?

RETA : Te-am prevenit să cumperi mai pe ascuns.

GELA : Da' cum am cumpărat ? I-am aruncat o vorbă. Că-l plăci. Ceva mai târziu, încearcă și tu.

(Lola se ridică. E băută. A scos din sacoșă o blană de vulpe argintie și o căciulă din aceeași blană. Pune gulerul la gît și căciula pe cap. Mirel n-o ob-

servă decît odată cu ceilalți, cînd Lola li se adresează, privindu-se, cochet, în geamul autobuzului.)

LOLA *(ca o prezentatoare de modă)* : Stimăți spectatori, în viitorul sezon de iarnă se vor purta blănurile scumpe !

MIREL *(uluit)* : Lola !

LOLA : După posibilități, se poartă chiar și blană de vulpe argintie !

MIREL *(privind speriat în jur)* : De ce le-ai scos ?

LOLA : Degeaba ai ceva frumos, dacă nu poți s-arăți. *(Revine la tonul prezentatoarei de modă.)* O blană de vulpe argintie înobilează un mantou, conferindu-i eleganță !

MIREL *(disperat)* : Lola ! Te rog ! E penibil !

LOLA : Penibil ? ! Da, penibil ! Totul e penibil ! Nu-mi rămîne decît să mă bucur de această blană ! Mi-o doresc de mult ! Prea de mult !

MIREL : Așază-te ! *(O trage pe banchetă.)* Nu interesează pe nimeni cumpărăturile noastre !

LOLA *(lui Tudor)* : Nici pe dumneata ?... Îmi stă bine ?... Nu știi ce să-mi răspunzi. Stai să-ți arăt ! Mai mi-am cumpărat...

MIREL *(o întrerupe, ca să nu dezvăluie tot)* : Lasă, Lola ! Pe cine interesează ? Pe dînsul, cel mai puțin.

LOLA : Nu ? ! Mi-am cumpărat și manșon. E superb ! Căciuliță, guler și manșon ! Vrei să-l vezi ?

TUDOR : Nu.

LOLA : Nu te interesează ?

TUDOR : Nu.

LOLA : Pentru că ai o impresie proastă despre mine.

TUDOR : Nu mă interesează aceste obiecte.

LOLA *(dezamăgită)* : Dracul știe ce te interesează ! *(Se așază, întorcîndu-i, ostentativ, spatele.)* Ești un tip ciudat !

MIREL *(simțindu-se dezvăluit)* : Am ținut să-i ofer aceste obiecte.

TUDOR : Mi-ai spus că vrei să-i cumpărați ceva frumos

MIREL *(justificîndu-se)* : Am făcut mici schimburi... *(Tudor ridică din umeri.)* Aproape legale... Cîteva timbre... Îmi pare rău că soția mea v-a pus în situația de a ști. Poate că nu voiați să aflați. Acum, dacă știți, sînteți obligat să faceți uz de ceea ce ați aflat.

TUDOR *(nedumerit)* : Cine să mă oblige ? E o problemă a vameșilor.

MIREL : Nu numai a lor. De fapt, nu sînt îngrijorat. În afară de blănurile astea... *(Arătîndu-l pe Sever.)* Dînsul. Sever ! S-ar putea să aibă probleme. *(Șoptit.)* A cumpărat cutii întregi de tranzistoare ! Tranzistoare. Înțelegeți că vreau să vă fiu de folos ?

TUDOR : Mie ? !

MIREL : Sola mea m-a pus într-o situație îngrozitoare... Dacă s-ar afla la mine, la fabrică, aş fi compromis. Ar fi un dezastru !

TUDOR (iritat) : Atunci, de ce faceți gesturi care vă compromit ?

MIREL : Nu vă enervați ! Vă rog să nu luați o decizie pripită, în ceea ce mă privește. Cunoașteți regula lordului Falkland : „Dacă nu este obligatoriu să se adopte o decizie, atunci e obligatoriu să nu se adopte”. În ceea ce mă privește, nu cred necesară o decizie care m-ar compromite. Mai ales că m-am oferit să vă fiu de folos ! Contați pe mine. L-am văzut eu cum-părînd, pe ascuns, cutii cu tranzistoare de forță. Sint inginer, mă pricep.

(Tudor se ridică brusc și se duce, furios, în ultimul rînd de banchete. Melodia transmisă de radio se termină și crainicul anunță o conferință.)

CRAINIC : Profesorul Damian Vancea vorbește despre făurirea unei noi conștiințe socialiste.

VANCEA : Sub ochii noștri, se făurește un om nou, cu aspirații mărețe, cu un univers spiritual bogat. Sintem în fața unei ființe umane înnobilate, devotate spiritului civic, dominate de idealurile de dreptate și libertate socială ; un luptător hotărît împotriva concepțiilor înapoiate, împotriva oricăror manifestări negative din cadrul societății noastre.

MIREL (izbucnește) : Oprește radioul ! Oprește-l ! (Își dă seama că a țipat nefiresc de tare, schimbă tonul.) Te rog să cauți muzică. Nu e locul să ascultăm conferințe. Caută o muzică veselă.

RADU (oprește radioul) : Pun casetofonul.

(Radu pornește casetofonul, se aude o muzică de jazz, de bună calitate.)

MIREL : Mulțumesc ! E mai potrivită !

RADU (lui Gabi) : Ți place ?

GABI : De ce te porți așa cu mine ?

RADU : Sint atent, prevenitor, chiar elegant.

GABI : Ești rău !

RADU : Pentru că mă port exagerat de atent ?

GABI : Știi că te iubesc !

RADU : Intr-un mod cu totul original.

GABI : Nu am nimic cu el. E un om foarte drăguț, dar atît.

RADU : De acord, de acord ! Chiar foarte drăguț ! Onest ! Interesat de artă. Ați cutreierat împreună muzeele !

GABI : E plăcut să vizitezi un muzeu, cu un om avizat.

RADU (ironie reținută) : Un om cult, deci.

GABI : Crezi că toți bărbații se reped în femei, ca tine ? Nici la pronumele de reverență n-a renunțat.

RADU : Și bine-crescut, pe deasupra ! Numai calități ! Nu înțeleg de ce pierzi timpul lîngă un individ care dă buzna într-o femeie și o sărută, mai înainte să se recomande.

GABI : Nu știu.

RADU : Încearcă să afli.

(Radu apasă iar butonul aparatului de radio. Se aude iar conferința.)

VANCEA : Făurirea unei noi conștiințe socialiste este o sarcină fundamentală a întregii activități educaționale. Noile relații de producție, socialiste, creează baza materială a unor noi relații interumane. Aceste relații noi condiționează, la rîndul lor, făurirea noii conștiințe, revoluționare, dezinteresată material, mărească prin aspirațiile ei. Dacă fiecare dintre noi și-ar face un sever proces de conștiință, și s-ar întreba deschis...

MIREL (izbucnește iar) : V-am rugat să închideți radioul ! Vă rog să-l închideți !

RADU (închide) : Credeam că s-a terminat.

(Apasă iar butonul casetofonului. Se aude muzică de jazz. Sever profită de aceste momente de tensiune și se duce lîngă Tudor, în spatele autobuzului.)

SEVER (pornit, arătînd-o pe Reta) : Ce ți-a spus aia ?

TUDOR : Care ?

SEVER : Căteaua aia neagră ! N-am nici un pic de ncredere în ea. S-a culcat cu mine, da' e-n stare de orice, ca să se salveze. Ți-a spus ceva despre mine ?

TUDOR : Ce să-mi spună ?

SEVER (oficial) : Tovarășe Tudor ! Eu înțeleg. Să nu crezi că mă feresc.

TUDOR : Te rog să mă lași în pace !

SEVER (îngrijorat) : Ți-a propus să te ajute ?... Ți-a propus ?

TUDOR : Mi-e greață de tot ce se-ntîmplă. Din ce în ce mai greață !

SEVER : Pentru că m-ai văzut cu ea, poate crezi tot ce-ți spune despre mine. M-am culcat cu ea. Adevărat. Numai eu ?... Bobi...

TUDOR : Nu mă interesează.

SEVER : Știi că altceva te interesează. (Confidențial.) Ia întreb-o pe cătea, unde și-a ascuns rujurile poloneze ! Și cremele făcute cu rădăcina vieții ! Peste o sută de cutii ! Și ea, și ailaltă. Ailaltă e plină de medicamente. Viperin ! Îl ia cu zece lei tubu' și îl vinde cu o sută ! Știi ce-i Viperinu' ? Unguent pentru reumatism, cu venin de vi-

peră. Ală infășurat cu pinza, crezi că n-are nimic ? Dacă vrei, pină la vamă, aflu.

TUDOR (*indignat*): Te rog să pleci de lângă mine ! Imediat !

(*Tudor intră în cabina W.C.-ului și varsă, de scirbă. Sever rămâne înspăimântat, lângă ușă, apoi se duce drept la Bobi.*)

SEVER (*arătând spre cabina W.C.-ului*) :

Asta ne toarnă pe toți !

BOBI : Pe mine ? Cu ce să mă toarne ?

SEVER : Faci pe nevinovatu' ?

BOBI (*il înfruntă*) : Ce vrei ? Ce insinuezi ?

SEVER (*violent, îl prinde de cămașă*) : Să nu te culci pe urechea aia ! Îi duc mina drept acolo, dacă vreau. Crezi că n-am observat că sacoașă asta are fund dublu ? Și binoclurile. Și filmele color.

BOBI : Nu încerca să mă sperii !

SEVER : Și o sută de seturi de corzi pentru chitară, din R.D.G. ? Și...

BOBI : Vrei să mă torni ? Asta ai făcut adineauri ? Și eu am ce să-i spun ! Crezi că n-am văzut câți bani ai avut la tine ? Mii de lei ! Peste cinci sulă, o pățești !

SEVER : Tu n-ai avut ? Te-am pîndit tot timpu'. Ascunde-i aici, ascunde-i în sin, ascunde-i pe la W.C.

(*Se iau de piept, gata să se încaiere.*)

BOBI Și tu ai ascuns în W.C.

RETA (*intervine*) : Sînteți nebuni ? Poto-liți-vă !

BOBI : Vrea să mă toarne.

SEVER Eu ?

RETA : Ne mîncăm unu' pe altu', și el o să ne tîndă pe toți ! Cu chelie ! Stați liniștiți ! Nu mai avem mult pînă la graniță ! Dacă nu aveam pana aia la motor, eram în țară acum. Stați la locurile voastre. (*Lui Sever.*) Cînd trebuie, nu ești așa iute !

(*Cei doi se așază la locurile lor. Tudor e încă în cabina W.C.-ului. După un timp, ca să spargă atmosfera tensionată, Gela se adresează tuturor.*)

GELA Zice că unu' pleca din țară, cu un ciine și-o valiză. Ciinele e al du-mitale ? întrebă vameșu'. Al meu. Și valiza ? Și valiza. Ce ai în valiză ? Mîncare pentru ciine. Ia deschide-o, să văd. Deschide valiza și înăuntru numai inele, diamante, bijuterii de tot felu'. Ziceai că în valiză e mîncare pentru ciine ? Eu asta i-am luat. Dacă vrea să mîncească, bine, dacă nu, să rabde ! (*Nu ride decît Radu. Se adresează Retei.*) Încuiați ca-n excursia asta... (*Lui Radu.*) Ți-a plăcut ?

RADU : Îhi ! Mai știi vreunul ? Hai să mai înviorăm puțin atmosfera !

SEVER N-am chef de bancuri !

RADU Le spune cu haz.

SEVER N-am chef de bancuri ! Toale zilele astea mi-a împuiat capu' !

GELA N-ai priceput niciunu'. (*Tuturor.*)

N-are nici un pic de haz ! Nu vor-bește decît despre banii lui !

SEVER (*amenințător*) : Mai bine taci din gură !

GELA : De frica ta ? (*Dă drumul la o nouă glumă.*) Zice că un tip era la una. Pe la miezu' noptii, vine bărbat-su acasă. În pielea goală, cum era, femeia ascunde tipu-n șifonier. Peste puțin timp, ia foc blocu'. Vin pompi-erii, gălăgie, hărmălaie mare ! Din și-fonier se auzea un glas : „Salvați mo-bila ! Salvați mobila !” (*Radu se amuză. Gela se duce lângă el.*) Dacă știam că ai atîta haz !... (*La ureche, arătînd-o pe Gabi.*) Ești combinat cu tipa ?

RADU Prieteni.

GELA Mie-mi spui ? E moartă după tine ! (*Radu neagă.*) I se scurg ochii ! (*Tudor iese din cabina W.C.-ului și se așază la locul lui. Gela îl arată lui Radu.*) Asta i-a tras tot timpu' clopo-tele ! Degeaba ! Tipa e prinsă de tine.

RADU : De unde știi că i-a tras clopo-tele degeaba ?

GELA : Știu eu ! Tipu' se ocupă cu mai multe, și fata n-a vrut să se com-plice.

RADU Cu ce se ocupă ?

GELA Chiar nu știi ? Hai, că știi ! Nu face pe prostu' cu mine !

(*Continuă să-i vorbească, șoptindu-i la ureche, amuzîndu-l. Doru se ridică, păs-trînd un aer indiferent, și se așază lângă Tudor.*)

DORU (*oferindu-i, discret, o foaie de hîr-tie*) : Am scris aici tot ce vă interesează. Despre fiecare. Ce a vîndut, ce a cumpărat, unde are ascuns. (*Tudor îl privește uluit.*) Eu călătoresc des în străinătate. De fiecare dată, ajut. Dau o mină de ajutor. Ală ! Bobi ! A avut bani mulți. La Berlin, l-am văzut vor-bind cu un tip. Cred că i-a dat mărci. Și la Varșovia a stat de vorbă cu o tipă între două vîrste. Cînd am trecut pe lângă ei — m-am dat mai aproape —, ea tocmai îi spunea : „Și cînd viu eu la Constanța, la mare, îmi dai echivalentu' în lei !” Înțelegi tranzacția ?

TUDOR (*țipă*) : Mizerie ! De unde atîta mizerie ?

(*Țipătul lui i-a speriat pe toți, inclusiv pe Radu, care pune o frînă bruscă — se aude scîrșitul frinelor.*)

RADU : Ce s-a întîmplat ? Cine țipă ?

GABI : Tudor !

TUDOR (pe același ton): Deschide ușile, să ieșim puțin la aer! E de nesuportat! De ne-suportat! (*Tuturor, privindu-i pe rând, drept în ochi.*) Ce s-a întâmplat cu voi? De unde atîta mizerie? Cine vă-ndeamnă? Cine vă încurajează?

(*Tudor se repede afară din autobuz. Radu și Gabi ies după el, îngrijorați. ceilalți rămîn tăcuți și speriați.*)

SEVER (concluzie): Asta ne rade pe toți! La vamă, nu scapă unu'! După cîte aveți prin valize, se lasă cu pușcări!

LOLA (beată, tipă isteric): Îmi ia blana? Nu dau nimic!

MIREL (îngrozit): Pușcări? ! Dezonoare totală!

SEVER Cunosce bine legile. Pușcă-ri-e! Fără nici o îndoială! Unu' dintre noi a turnat!

TOȚI: Nu se poate! Cine să fie ăla? Sintem numai oameni serioși!

SEVER (răstit): Atunci de unde știe tot? N-are nevoie de nici o informație! Știe absolut tot! Despre fiecare! Înțelegeți? Despre toți! Unu' dintre noi a turnat!

TOȚI: Exclus! Garantez pentru fiecare!

SEVER Atunci? Ce facem?

MIREL (după un timp, ezitînd): Să-i explicăm, și să-l rugăm să înțeleagă...

SEVER (violent): Intelectual timpit! Dacă nu stai în genunchi, nu te simți bine! (*Imitîndu-l pe Mirel.*) Să-l rugăm! Să-i explicăm! Tot cu binișoru'! Te-ascultă și face tot ce știe el!

BOBI Se face că înțelege, și te bagă la zdup!

SEVER (lui Doru): Crezi că nu știe cîte perechi de blugi ai luat de la Praga? Și că ai cinci aragazuri de voiaj?

DORU: De unde să știe?

SEVER: Știe! (*Gelei.*) Crezi că nu știe că ai o sută de cutii de pudră Max Factor, cumpărate la Praga? Și o sută de deodorante!

GELA: Dacă mi le ia, m-a ruinat!

RELY: Și noi sintem la ultima călătorie. Am investit toți banii! Toate economiile!

LOLA: Nu vreau să-mi ia blana! Îl urăsc! Îl urăsc!

MIREL: Lola!

LOLA: Lasă-mă să-l urăsc! I-aș da una-n cap! Merită! (*Tipă, din ce în ce mai bătută.*) Faceți-i ceva! Sînteți bărbați! (*Lui Mirel.*) Termină cu el, iubitu! (*Plînge.*) Nu vreau să-mi ia blana!...

DORU (lui Relu): Și tu ești la fel. Ești gata să mă omori!

RELY: Pe tine? Poate pe el. Știu eu ce i-aș face!

MIREL: Pare un om înțelegător.

LOLA: Ești un fricos, Mirel! N-ai știut niciodată să-ți iei măcar un drept al

tău! În cauza friicii! În loc să bați cu pumnul în masă, rabzi! Și te frămînti! Si plîngi în somn! (*Celorlalți.*) Noaptea, plînge în somn!

MIREL: Vise ancestrale! Visez că mă urmărește un leu! Pînă cad într-o prăpăstie!

LOLA: Plîngi, cînd ești supărat! Și explici! Argumentezi! (*Celorlalți.*) A doua zi nu mai explică! Tace. Primește nedreptatea ca și cînd i s-ar cuveni!

DORU (lui Relu): Și tu mă chinuiești la fel! Mai mergem o dată! Mai facem o călătorie! (*Celorlalți.*) Nici copii n-avem! De ce-o fi vrînd să strîngă atîta, nu știi! Lacomă!

RELY Dacă ai trăi numai din pensie, cum ți-ar fi?

DORU Alții cum trăiesc?

RELY (celorlalți): Îi place să aibă de toate la masă. Bagă-n el cît doi! Și are tensiunea douăzeci și cinci! (*Lui Doru.*) Cînd veneam, de la tensiune ți s-a făcut rău.

DORU De la tensiune? Da' ce era pe mine?

RELY (celorlalți): Sintem singuri. Cine să aibă grijă de noi? (*Lui Doru.*) Dacă paralizezi? Cu tensiunea ta... Să n-avem și noi ceva pus la C.E.C.? Păstrează...

MIREL (rupt de realitate): Dacă păstrăm ceva un timp destul de îndelungat, este sigur că-l vom arunca. Dacă aruncăm ceva, cu siguranță că, în timpul cel mai scurt, vom avea nevoie de el. (*Celorlalți îl privesc ironic; termină șovăind.*) Regulile lui Richard...

BOBI: Dumneata trăiești cu capu-n nori! (*Lola izbucnește în ris, isteric.*) Habar n-ai ce vorbim!

LOLA (rîzînd): Habar n-are! Stă cu capu-n cărți, toată ziua!

BOBI (lui Mirel): Spune-mi regula după care vom scăpa la vamă, cu tot ce avem la noi! Asta să-mi spui! Și ce să facem cu asta, ca să nu ne toarne!

LOLA: Poate cade din autobuz! Mi-ar părea foarte bine! E un tip imposibil! Indiferent! Încrețut! Eu i-aș face vînt, dacă aș putea! Să nu mai jignească pe nimeni!

GELA (arătînd locul pe care stă Gabi): O place pe scîrba asta mică! N-ai văzut cum o privește?

LOLA: Eu îl urăsc! Pentru că m-a jignit!

MIREL: Poate că n-a vrut să te jignească.

LOLA: A vrut! Îl urăsc!

MIREL (celorlalți): Eu tot mai cred că e un om cu care ne putem înțelege.

SEVER (grosolan): Du-te dumneata puțin la aer! (*Lolei.*) Dumneata rămii!

(*Mirel coboară din autobuz, cu aer vinovat.*)

LOLA (referindu-se la Mirel) : E un om bun. Știe foarte multe. Păcat că e obședat de nereușita lui în viață. Asta îl face stingaci și ridicol !

SEVER : Treaba lui ! Ce facem noi cu „ăsta“ ?

RELY : Dacă ajunge odată cu noi la vamă...

LOLA : Să nu ajungă !

SEVER : Bine ar fi să nu ajungă !

LOLA : Îl lăsăm în pădure !

(La propunerea ei naivă, nu reacționează nimeni. Urmează câteva secunde de meditație, după care Sever începe să explice, calm, ce trebuie făcut.)

SEVER : Cînd am venit, am trecut peste un pod. Ne-am oprit pe el, de am privit apa... Nu are nici un fel de parapeț... Dacă ar cădea în apă... Dacă am avea norocul să cadă în apă... Voi ce ați zice ? (Tac toți, acceptînd ideea.) Nu ne-ar rămîne decît să fim toți solidari, și să declarăm cum a deschis ușa și s-a aruncat. (Îi privește înscoditor.) Dacă cineva crede că putem rezolva altfel... să spună cum... Sînteți de acord ?

LOLA : E un tip ciudat, în stare de orice !

SEVER : Sînteți de acord ? Nu avem de ales. Știți ce v-așteaptă !

BOBI (după un timp) : Nu știe fiecare ce are de făcut !

SEVER : O să vă spun eu...

RELY (privind pe fereastră) : Vin !

RETA (privește și ea) : Scurba aia mică și el !

SEVER : Haideți să coborîm și noi puțin la aer !

(Coboară toți, cu oarecare grabă, fugind, parcă, de propria lor hotărîre. Intră Gabi și Tudor. Se așază fiecare la locul lui. Tac.)

GABI : Te rog să mă ierți. Niciodată nu m-am jucat cu sentimentele cuiva...

TUDOR : Orice începe cu „prima dată“. S-a întimplat să fiu eu. A doua oară o să-ți fie mai ușor...

GABI : Nu m-am jucat. Doream să fie așa... Poate că și acum doresc, dar îmi dau seama că nu se poate. Îl iubesc. Încă nu pot să mă eliberez de sentimentul ăsta. Să nu crezi că doar am vrut să-l fac gelos... Am încercat să mă eliberez. Dacă m-ai întreba de ce nu pot, n-aș ști ce să-ți răspund... E un om plăcut... cînd vrea să fie plăcut... Neașteptat de tandru. Într-un moment de-ăsta, m-am legat de el... Dar e chinuitor să aștepti momentele lui bune. Nu e un om rău... După ce-l cunoști mai bine, îți dai seama că-i un om frîmintat de multe probleme. Nemulțumit de el... aproape nefericit, sub poșghița lui de umor și atitudine

ușuratică... Noi, femeile, unde simțim un pic de nefericire, acolo tragem. Avem vocația alinării.

TUDOR (ride amar) : Era firesc să nu te simți atrasă de un tip optimist și realizat, ca mine. (Preîntîmpină.) Nu ! Nu protesta ! Doar nu ne-apucăm de compătirim reciproc... A fost frumos ! O călătorie foarte reușită... Am trecut împreună prin galeriile din Dresda, am așteptat ora fixă la celebrul orologiu din Praga... Partea frumoasă a călătoriei... Restul se uită... Ustură și trece... (Pe gînduri.) A mai usturat, a mai trecut... Să știi că nu sînt un tip atît de slab pe cît par. Nu-ți face probleme de conștiință... (Bravînd.) Cînd eram copil și mă loveam de ceva, mama îmi spunea „Gata, a trecut ! Crește băiatu' !“ De multe ori am avut prilejul să-mi spun „Gata, a trecut ! Crește băiatu' !“ Și a trecut... (Scoate din valiză o mască, foarte veselă, și o pune pe față.) A trecut ! Vezi ce vesel sînt ? (Își scoate masca și i-o oferă.) Poftim ! Am cumpărat-o în taină, cu gîndul să ți-o ofer acasă. Pentru că „acasă“ nu mai există pentru noi, ți-o ofer acum... Te rog s-o primești !

GABI (ia masca) : Vrei să mă chinuiești ! Știu că merit. Am s-o pun pe perete, deasupra patului... s-o văd în fiecare zi,

(Apare Radu, vede masca în mîna ei, și-o pune și el pe față.)

RADU (lui Gabi) : Cu asta pe față, semănăm perfect, nu-i așa ?

GABI : Radu !

RADU : Sîntem fericiți ! (Își scoate masca, i-o oferă lui Gabi.) Pune-o și tu pe față ! Vom fi toți trei la fel de fericiți !

(Gabi îi întoarce brusc spatele și coboară din autobuz.)

TUDOR (spontan) : Gabi !

RADU : N-am vrut s-o supăr ! O aluzie, poate puțin răutăcioasă !

TUDOR : Nu era necesară. Cel puțin, acum.

RADU : O să-i treacă... Sau n-o să-i treacă... Ar fi mai bine să nu-i treacă !

TUDOR : Te simți stăpîn pe situație și te joci !

RADU : Am simțit că între voi se înfiripă ceva serios.

TUDOR : Sperai ?

RADU : Speram. (Preîntîmpină.) Nu te grăbi să mă condamni. Legătura noastră a pornit ca o glumă... Credeam că e vorba despre o aventură banală, cum avem toți... Legăturile sentimentale, în situația noastră, se-ncheagă relativ ușor. Într-o călătorie nu ai nici o preocupare gravă, vezi

locuri frumoase, fiecare își arată numai partea plăcută a firii. O călătorie este o lungă zi de duminică. Am văzut sub ochii mei, evoluind rapid, zeci de amoruri. La înapoiere, câteva lacrimi, și viața adevărată îi ajungea din urmă. Incepeau zilele de lucru, cu toate ale lor. Îți spun toate astea ca să înțelegi ce s-a întâmplat cu mine, într-una dintre călătorii... Credeam că Gabi o să schimbe traseul... Altă țară, alt șofer, alt destin, altă șansă... Numai că ea nu este o fată pentru o călătorie. Ia totul în serios. S-a zbatut și a plecat tot cu mine. Și iar cu mine. Gluma nu mai e glumă.

TUDOR : Acum te-arăți așa cum știi că nu i-ar plăcea să fii, ca s-o îndepărtezi.

RADU : Acum m-arăt așa cum sînt. Dintre toți cei care s-au învîrtit în jurul ei, la fiecare călătorie, ești primul care ai tulburat-o. Nu pricep de ce. Iau faptul ca atare.

TUDOR : Te irită gîndul că eu am însemnat, fie și pentru o clipă, ceva pentru ea.

RADU : Mai multă prietenie nu-ți poți arăta.

TUDOR : Ar fi în plus, n-aș ști ce să fac cu ea.

RADU : Cu regret, trebuie să-ți dau un sfat : insistă ! N-o plictisești, ca cei de pînă acum. Un om care nu te plictisește, îți place, chiar dacă nu-ți dai seama din prima clipă.

(În ușa autobuzului apar Sever și Bobi.)

SEVER : E timpu' să mergem. Aproape s-a întunecat.

RADU (claxonează) : Mergem !

(Chemați de claxon, apar și ceilalți. S-a întunecat. Radu aprinde o lumină așe plafoan. Ultima urcă Gabi, se așază, tăcută, la locul ei.)

DORU : Ce aer curat ! Mă simt foarte bine !

RELY : Un aer minunat. Să-l vinzi !

MIREL : Mie mi-a adus un prieten o cutie de sardele, pe care scria : „Aer de Paris“. Dacă o deschideai, respirai o dată aer de Paris !

RELY : Ai deschis-o ?

MIREL : De ziua mea onomastică !

RELY : Mai bine o vindeai. Și cu o gură de aer, și fără, tot aia e !

DORU : Mai ales că aera', la Paris, e poluat. Nu miroase a gaze de eșapament ?

RADU : Gata toată lumea ? Plecăm !

(Autobuzul pornește. E noapte. Blocul, pe care l-am văzut tot timpul, are acum luminile aprinse. De stilul de curent electric atîrnă un bec.

La puțin timp de la plecarea autobuzului, Mirel intră în cabina W.C.-ului și nu mai iese. El va privi de acolo, dînd la o parte un colț de perdea, tot ce se va întîmpla.

Un timp destul de lung, se merge în tăcere. Motorul autobuzului toarce monoton. O liniște prevestitoare de rău. Fiecare dintre pasageri are un fel al lui de a aștepta evenimentul. Sever privește din cînd în cînd pe geam, să nu scape apropierea podului. Reta înghite mai mulie pastile, probabil calmante. Bobi își plimbă privirea de la unul la altul. Doru și Rely se prefac a vorbi între ei, cu spatele la ceilalți. Lola bea, turnîndu-și destul de des în capacul sticlei.

Pe această atmosferă încordată, izbucnește risul isteric al Lolei.)

LOLA (rizind strident) : Pe Mirel l-a apucat burta ! Cînd era student, în ziua examenului, îl apuca burta. (Rîde.) Odată era să facă pe el ! Din cauza asta n-a putut să răspundă și a pierdut examenul. Cu toate că știa.

(Singurul care participă la povestea ei este Radu. Tot ce va urma de acum înainte, pînă la accident, dă senzația că se desfășoară după un scenariu dinainte stabilit.)

Discret, Sever îi face semn Retei să se așeze lîngă Tudor. Tot el îi face apoi un semn lui Doru, și acesta se adresează lui Radu.)

DORU : Stinge becu' ăsta ! Pînă la graniță, tragem un pui de somn.

(Radu stinge becul din plafoanul autobuzului. Gela și Bobi încep să cînte, din ce în ce mai tare, pînă cînd vor ajunge să țipe, în clipa accidentului, acoperînd orice alt zgomot. Doru și Rely vor cînta și ei.)

GELA — BOBI

Așa beau oamenii buni,
Așa beau oamenii buni,
De simbătă pînă luni,
De simbătă pînă luni.

(Intervin Doru și Rely.)

Așa beau oamenii frați,
Așa beau oamenii frați,
De simbătă pînă marți,
De simbătă pînă marți.

RETA (așezîndu-se lîngă Tudor) : Hai să cîntăm și noi ! (Cîntă și ea împreună cu ceilalți.)

Așa beau oameni cu cecuri,
Așa beau oameni cu cecuri,
De simbătă pînă miercuri,
De simbătă pînă miercuri.

RADU (mulțumit) : Așa, fraților ! V-ați dezmorțit ! Dați-i înainte !

TOȚI

Așa beau oameni ca noi,
Așa beau oameni ca noi,
De simbătă pînă joi,
De simbătă pînă joi.

RETA (în timp ce toți ceilalți cîntă) : De ce nu cînti ? N-al glas ?

TUDOR (plictisit) : Deloc.

RETA : Parcă eu am ! Să pui suflet !

TOȚI

Așa beau oamenii tineri,
Așa beau oamenii tineri,
De simbătă pînă vineri,
De simbătă pînă vineri.

RETA : Știi că ți-am cumpărat ceva ?

TUDOR (mirat) : Mie ? !

RETA : Nu e mare lucru, da' o să-ți placă. Vino să-ți arăt ! (Tudor nu pare dispus să se ridice.) Ești un bărbat bine-crescut. Vrei să ți-l aduc eu ? Vino la noi, în spate

TOȚI (în timp ce Tudor și Reta trec în spatele autobuzului) :

De n-ar fi horincă-n sat,
De n-ar fi horincă-n sat,
Toată ziua n-aș fi bat,
Dară cum horincă este,
Eu la lume scriu poveste.

(Trecînd spre spatele autobuzului, Tudor își dă seama că toți ceilalți îl priveșc. E convins că privirile lor se datorează faptului că e cu Reta. Ezită, e pe punctul să se întoarcă, dar merge mai departe.

Cînd ei ajung în spatele autobuzului, corul se aude foarte tare. Sever privește pe geam, din ce în ce mai agitat. Se apropie locul hotărît.

Reta se oprește cu Tudor în dreptul ușii din spate, se ciucește la podea, caută ceva într-o sacoșă. Îi face semn și lui Tudor să se așeze lângă ea.

Bobi se ridică discret : se apropie și el de ușa din spate. Cîntecul continuă aproape șipat, toți simt că a sosit „clapa“.)

TOȚI :

Tot săracu' tată-meu,
El ciștigă și eu beu,
El ciștigă sutele,
Eu le beau cu miile.

RELY (tare, ca și cînd s-ar bucura, dar anunțînd, de fapt) : Podul ! Intrăm pe pod !

(Totul se petrece fulgerător : Bobi deschide ușa din spate, de la butonul de alarmă, Sever se repede și-l aruncă pe Tudor afară. Bobi închide imediat ușa. Se aude șipătul lui Tudor. Mirel, în cabina W.C.-ului, își acoperă fața cu palmele, copleșit de frică.

Reta și Gela încep să țipe.)

RETA : Oprește ! Nenorocire !

GELA : S-a aruncat ! Oprește !

SEVER : Oprește !

(Se naște o mare panică. Radu oprește brusc.)

RADU : Ce s-a-ntîmplat ? Parcă am auzit un șipăt !

GELA : S-a aruncat din mașină !

GABI : Cine ?

GELA : Tudor ! Tudor !

GABI (îngrozită) : Cum se poate ?

GELA : Era aici, lângă mine ! A deschis ușa și s-a aruncat !

(Radu o privește semnificativ pe Gabi, care își acoperă fața, vinovată.)

GABI : Nu se poate ! Nu se poate !

(Radu deschide ușile, se repede toți afară. Nu rămîne în autobuz decît Mirel, care bolborosește, îngrozit.)

MIREL : Sîntem prea săraci ! Sîntem prea săraci !

(Izbucnește în plîns. Afară se aud vocile celorlalți, întretîindu-se. Se detașează scurte replici.)

SEVER : A căzut în apă !

GABI (șipă) : Faceți ceva ! Faceți ceva !

DORU : E noapte. Nu se vede nimic.

RELY : Sînt unele... scot din minți bălbații ! Atîta știu !

GABI : Trebuie să facem ceva ! Radu ! Trebuie să facem ceva !

RADU : Sigur eram pe pod, cînd s-a aruncat ?

RETA : Doar era lângă mine !

MIREL (în cabina W.C.-ului, continuă să se cîdîneze) : Sîntem prea săraci ! Sîntem prea săraci !

SEVER (afară) : E întuneric beznă. Să anunțăm în primul oraș.

RADU : Urmează granița.

BOBI : Să anunțăm la graniță.

GABI (desperată) : Nu putem pleca !

SEVER : Pierdem timpu' !

BOBI : La graniță facem rost de lanterne, de felinare ! Cu ce să-l căutăm ?

SEVER : Mai e mult pînă la graniță ?

RADU : Vreo zece kilometri !

SEVER : În cîteva minute sîntem acolo ! Deși, nu cred să aibă vreo șansă ! Ai văzut ce apă învolburată ?

(Urcă toți, discutînd aprins. Radu se așază la volan și autobuzul pornește, în mare viteză. Nu se aude decît plînsul resemnat al lui Gabi.)

RETA (bombănînd, ca pentru ea) : Eu nu pricep bărbații ăștia proști. Ce, dacă

te-a refuzat o femeie, trebuie să te omori ? (*Radu o privește pe Gabi, care plinge și mai tare.*) Nu te vrea, nu te vrea ! Alta !

(*Urmează iar un lung moment, în care se aude numai plînsul lui Gabi.*)

Pe această lungă tăcere, se ajunge la vamă. Se vede un indicator pe care scrie: „VAMA“. Lumina crește.

Radu coboară, cu teancul de pașapoarte. Il auzim vorbind afară.)

RADU : Avem nevoie de-o Salvare ! Cineva a căzut din autobuz ! Aici, pe pod ! O echipă de prim-ajutor, cu c sursă de lumină ! Repede ! Vă rog foarte mult ! Repede ! Așteptăm ! Pină atunci, vizați pașapoartele !

(*Se aud pașii cuiva care fuge. Radu intră în autobuz, ia din bord un carnet, și li se adresează, oarecum profesional.*)

RADU (*Retet*) : Unde zici că stătea ?

RETA (*arată*) : Aici, lângă mine ! Căutam ceva în sacoașă, cînd s-a repezit la ușă.

RADU (*lui Sever*) : Dumneata l-ai văzut ?
SEVER : Mă uitam la el. De fapt mă uitam la ea, să văd ce scoate din sacoașă. Tudor era lângă ea, cînd cineva a zis : „Intrăm pe pod !“ Atunci el s-a repezit la ușă, a apăsă butonul de alarmă, ușa s-a deschis și el s-a aruncat afară.

RADU Cine a zis : „Intrăm pe pod !“ ?
RELY : Eu. Am văzut luminile și... Am făcut ceva rău ?

(*Ușa cabinei W.C.-ului se deschide încet, șovăielnic. Privirile tuturor cad pe Mirel.*)

MIREL (*lui Radu*) : Eu n-am văzut nimic ! Eram înăuntru. N-am văzut nimic !

(*Se duce la locul lui. Radu continuă investigațiile.*)

RADU (*Gelei*) : Dumneata l-ai văzut ?

GELA Tocmai voiam să-i spun ceva Reței. Cînd m-am întors spre ea, el se ducea spre ușă. Așa !

BOBI Pe mine era să mă dărime. S-a repezit la butonul de alarmă...

RADU : Dumneata ce căutai aici ?

BOBI : Reta voia să-mi dea ceva din sacoașă.

RETA (*arată*) : Niște bomboane.

RADU (*celorlalți*) : L-a mai văzut cineva ?

DORU : Eu. Cîntam, cu toți ceilalți. Mă uitam în spate și cîntam. L-am văzut stînd în cumpănă, de parcă se dezecilibrase la un hop, apoi s-a repezit la ușă, cînd soția mea a spus : „Intrăm pe pod !“.

MIREL Eu n-am văzut nimic. Eram înăuntru.

LOLA : Nici eu. Cred că ațipisem ! M-a trezit țipătul.

GABI (*care a plîns tot timpul*) : De ce durează atîta ? (*Lui Radu.*) Te rog să-i grăbești !

SEVER (*categoryc*) : N-are nici o șansă. Apa e adîncă și curge foarte repede.

GABI : De unde știi dumneata ? (*Lui Radu.*) Grăbește-i ! Te rog !

(*O lumină crește repede, atrăgîndu-le atenția.*)

RELY (*care e mai în față*) : Vine o mașină !

DORU Cu toată viteza.

GABI Salvarea !

(*Se aude claxonul unui automobil. Toți așteaptă. Automobilul oprește în apropiere. Reta, Gela, Rely își duc palmele la ochi, îngrozite. În ușa autobuzului apar Tudor, cu hainele ude, cu părul lipit pe față, furios ca o fiară hăituită. Lasă impresia că e gata să se repeadă la ei și să-i stringă de gît. Privește în jur, de parcă ar căuta ceva cu care să se năpustească asupra lor. Evident, le-ar face ceva foarte rău, dar nu știe ce. Toți vinovații au paralizat de frică.*)

RADU : Ce s-a întîmplat ?

GABI (*uluiță, șoptit*) : Tudor ! (*Sare în fața lui, bucuroasă, dar el o dă la o parte cu un gest destul de dur.*) Tudor !

RADU (*mai nedumerit*) : Ce s-a întîmplat ? De ce te-ai aruncat ?

TUDOR (*privindu-i, pe rînd, fioros*) : Am alunecat... (*Cu ochii în ochii lor.*) Am vrut să arunc ceva afară, și m-a tras curentul. Așa cred.

RADU (*răsufînd ușurat*) : Bine că n-ai pățit nimic !

GABI : Ai alunecat ?

TUDOR : Am alunecat.

GABI (*se apropie*) : Vino să te șterg !

TUDOR (*o îndepărtează*) : Lasă-mă ! Vreau să-i privesc în ochi ! (*Se uită fix la ei.*) Drept în ochi !

RADU (*cuiva de afară*) : Nu mai avem nevoie de nimic ! S-a terminat cu bine. Mulțumesc !

UN GLAS : Ceva probleme de vamă ?

RADU Nimic deosebit. Am întîrziat. Vreau să plecăm foarte repede.

UN GLAS : Vino să iei pașapoartele, dacă zici că n-ai probleme de vamă.

(*Radu coboară.*)

TUDOR (*țîpă la cei care stau ca parați-zați și-l privesc*) : Nu știu ce să vă fac ! Nu știu ! Nu mă pricep ! (*Aproape desperat.*) Nu știu ! (*Caută cu privirea*

în jur.) Îmi pare rău că n-am puterea să vă fac iar copii ! Copii !
GABI (*crezînd că, șocat fiind, aiurează*) : Tudor !
TUDOR (*continuu să țipe*) : Să vă dau iar la școală ! Poate o să aveți șansa să învățați tot ce ignorați acum ! (*Se frământă, desperat, nu știe ce să le mai spună.*) Încă nu știți nimic ! Ar trebui să fiți desperați ! Nu ați învățat ce merită să fie prețuit !

(*Radu apare în ușă, cu pașapoartele vizate. Aude ultimele lui cuvinte, o privește pe Gabi.*)

RADU (*șoptit, lui Gabi*) : E șocat ! O să-și revină ! Bine că s-a terminat așa !

TUDOR (*și-a găsit iar cuvintele, țipă și mai tare*) : Să vă nașteți a doua oară ! Oameni ! Acum nu vă deosebește nimic de celelalte viețuitoare ! Nu ascultați decît de instinctul foamei ! Nimic nu vă luminează sufletele ! Nimic !

GABI : Tudor !

TUDOR : Lasă-mă să vorbesc !

(*Radu îi face semn lui Gabi să-l lase în pace, și pornește autobuzul.*)

RADU (*aparte, lui Gabi*) : Nu-l mai enerva. Se liniștește !

(*Descoperind, în sfîrșit, o pedeapsă, Tudor ia un album mare de reproducere de artă și îl rupe, foaie cu foaie, oferind vinovaților cîte una.*)

TUDOR Priviți ! Uitați-vă ! Dacă nu vă uitați, vă fac cel mai mare rău ! Uitați-vă ! (*Retei.*) Ce vezi aici ? Ce vezi ?

RETA : O țărancă frumoasă !

TUDOR : Ce scrie aici ?

RETA (*silabisește*) : Gri-go-rescu.

TUDOR Ai mai privit vreodată ? Ai mai privit vreodată ?

RETA (*aproape să plîngă*) : Nu ! Nicio dată !

TUDOR (*lui Sever*) : Ce vezi aici ? Privește și spune ! Spune ! Citește !

SEVER (*înfricoșat*) : „Cina cea de taină” de Leo... Leo-nardo da Vinci !

TUDOR Ce bine s-a nimerit, Iudo ! Dacă vrei să te iert, o privești pînă ajungi gem acasă ! Mult ! Poate-o să vezi ceva ! (*Gelei.*) Tu ce vezi aici ?

GELA „Grădina plăcerilor” de Hieron... Hieron... ymus Bosch.

TUDOR : Ești norocoasă. Ai ce să privești ! (*Lolei.*) Ce privești ?

(*Lola îl înfruntă, aruncă reproducerea. Mirel o ridică repede de jos și i-o pune iar în mînd.*)

MIREL : Spune, Lola !

LOLA (*sub privirea feroasă a lui Tudor*) : Michelangelo, „Judecata de apoi”.

TUDOR (*îl privește drept în față pe Mirel și șoptește*) : Rușine ! Mare rușine ! (*Copleșit de tot ce a făcut pînă acum, Tudor se așază la locul lui, cu coatele pe genunchi și cu fața în palme. Vorbește ca pentru el.*) Nu pot să vă fac nici un rău. Mă disprețuiți. Nu-l respectați decît pe cel care vă provoacă teamă ! De mine o să rideți. Mă socotiți ridicol. Și sînt ridicol, pentru că nu pot să vă fac nici un rău. Niciodată, nimănui, nu i-am putut face nici cel mai mic rău...

(*Radu și Gabi își fac semne, mulțumiți că Tudor a ieșit din criză și s-a liniștit. Autobuzul gonește în noapte.*)

MIREL (*ca și cînd ar fi singur*) : Moralitatea nu se află niciodată la extreme... Cînd ai tot ce-ți dorești, cînd poți avea tot ce-ți dorești, te pîndesc excesele... Cînd ești prea sărac, le lași copleșit de dorința de-a avea... Ți se pare că fericirea ta e condițională de obiectele care-ți lipsesc. Strădania de a le obține te împinge în imoralitate...

(*Autobuzul merge, motorul se aude monoton, toți cei vinovați privesc fix, ca hipnotizați, reproducerea pe care le au în mînd.*)

Cortina coboară încet.)

